

[اسپول بندی آیزو متریک های پایپینگ]

[در پروژه های گاز]

آنچه در ادامه می آید، دستور العمل مختصری است که با تکیه بر دانش افراد مجبوب، در خصوص نحوه صحیح سرجوش گذاری خطوط استیل تدارک دیده شده است. امید است با رعایت این نکات بتوانیم گامی کوچک در راستای پیشبرد اهداف پروژه و نیز تشکر از اساتید ارجمندی که اطلاعات ذیل را در اختیار اینجانب قرار دادند، همچنین آقایان مهندسین شمس مهر و حبیب پور که زحمت ویرایش این مجموعه را بر عهده داشتند برداریم.

در علم پایپینگ، عنوان اسپول (SPOOL) به مجموعه ای از PIPE، FITTING و ... اطلاق می شود که در شاپ جوشکاری مونتاژ گردیده و جهت نصب به سایر اسپول ها به سایت حمل می شود. از آنجا که انجام عملیات جوشکاری در سطح سایت، به دلیل وجود محدودیت های مختلف هزینه بسیار بیشتری نسبت به انجام آن در شاپ در پی دارد، در مراحل ساخت پروژه های نفت و گاز همواره تلاش می شود که حجم عملیات جوشکاری حتی الامکان به شاپ انتقال یابد. در عین حال یادآوری می شود که ساخته شدن یک اسپول غیر قابل نصب، می تواند بارمالي بسیاری را به پروژه مربوطه تحمیل کند.

بنابراین وظیفه طراح این است که با طراحی صحیح، ضمن انتقال حداقل حداکثر حجم عملیات جوشکاری به شاپ، سهولت حمل و نقل و نصب اسپول ها را نیز به بهترین نحو تامین کند.

در ادامه، پاره ای از نکاتی که رعایت آنها برای یک سرجوش گذاری صحیح ضروری بوده و می تواند موجب بالارفتن کیفیت طراحی اسپول ها گردد، به کمک مثال های متعدد توضیح داده می شود.

1) شماره گذاری سرجوش ها و اسپول ها در جهت جریان انجام گیرد.

همانگونه که در مثال یک (PR.111.10019-D21-N-18") مشاهده می شود به مفهوم معنی گویای Spool No. می باشد. ضمناً شماره گذاری سرجوش ها در Branch و کلیه Branch Header شماره گذاری ازابتای Branch مذکور و در جهت جریان انجام گرفته و بارسیدن به یک Line، تا پایان Branch بعدی ادامه یابد.

2) در نواحی Rotation همواره یک FW به منظور سهولت ساخت و نصب در نظر گرفته شود.

یک شرط اولیه در طراحی اسپول ها اینست که زوایای Off-Set (غیرقابل ساخت) به هیچ عنوان در یک اسپول قرار نگیرد. می دانیم که کلیه خطوط لوله در یک پروژه گاز، همواره به گونه ای طرحی می شوند که حتی الامکان در راستای محورهای کارتزین (مختصات) قرار گیرند. حال اگر ناحیه ای از یک خط در خارج از محورهای مذکور واقع شده باشد، در این صورت ناحیه مورد نظر Rotation وزاویه بین صفحه دربرگیرنده این ناحیه باصفحات دربرگیرنده سایر نواحی خط، Off-Set (به معنی غیرقابل ساخت) نامیده می شود که همواره مقادیری غیر از 90 یا 180 درجه را دارد. از آنجا که تنظیم این زاویه در هین ساخت اسپول بسیار مشکل و وقت گیر است، لازم است که اسپول ها به گونه ای طراحی شوند که قادر زاویه Off-set باشند. یعنی همواره باید اجزای سازنده هر اسپول (Pipe، Fitting...) در یک صفحه و یا صفحات عمود برهم قرار گیرد.

مثلاً همانگونه که در مثال دو مشاهده می شود، اگر جزئی از اسپول مشخص شده قرار گیرد، با یک زاویه Off-set به اندازه 163.8 درجه می سازد که تنظیم و ساخت آن در شاپ قطعاً با مشکل مواجه خواهد شد. لذا Elbow مشخص شده باید جزئی از اسپول بعدی منظور گردد.

لازم است که رعایت این نکته، به عنوان یک شرط اولیه برای طراحی اسپول های قابل ساخت مدنظر قرارگیرد. علاوه براین، تجربه ثابت کرده است که در مواردی مانند مثال یک ، نصب اسپول های دارای ناحیه Rotation ممکن است با مشکلاتی مواجه گردد. لذا به منظور سهولت نصب بهتر است در موارد مشابه ، ناحیه Branch در Rotation در طور کامل در Field نصب گردد.

(3) رعایت FFW در موارد ضروری

در بسیاری از موارد برای جلوگیری از ایجاد مشکلات در مرحله نصب، ضروری است که طول Pipe موجود در یکی از طرفین یک FFW کمی (در حدود 100 mm) بیشتر از مقدار مذکور در آیزومتریک در نظر گرفته شود. بدیهی است که این مقدار اضافه در صورت عدم نیاز، در مرحله نصب، حذف می گردد. مد نظر قراردادن این نکته (FFW) در کلیه موارد ذیل ضروری است:

1-3- فلنچ متصل به تجهیزات در هر سه جهت FFW داشته باشد.
به عنوان مثال می توان به N-PR.111.10019-D21-18" و یا P-PR.111.10052-D21-18" اشاره کرد.
در این دو مثال، کلیه Branch ها به 101-A-111 متصل می شوند و در تمامی موارد در هر سه جهت FFW رعایت گردیده است.

2-3- چنانچه یک اسپول دارای ناحیه Rotation باشد، در هر محل اتصال ناحیه Rotation به اسپول بعدی، لحاظ گردد.

مانند R-SPL در Sheet No.10 مثال یک و یا L-SPL در Sheet No.3 مثال سه.

3-3- در محل اتصال Cap های سایز بالا به خطوط، وجود FFW ضروری است.
چنانچه این خطوط در مرحله Flushing مورد تست قرارگیرد، اتصال فلنچ مؤقت و حذف آن پس پایان مراحل مذکور، ضرورت وجود FFW را ایجاد می کند. پس مسلم است که کلیه Cap ها باید در Field نصب کرددند.

4-3- در محل خارج شدن خطوط سایز بالا از Platform ها، وجود FFW ضروری است.
یعنی همانگونه که در مثال 4 مشاهده می شود.

5-3- در Tie-in Point ها، قراردادن FFW ضروری است.

در صورتی که یک Header و Branch مربوط به آن دارای Line No. های متفاوتی باشند، نقطه اتصال آنها به یکدیگر Tie-in نامیده می شود. ضروری است که در این نقاط FFW به میزان 100 mm در نظر گرفته شود. برای این مورد می توان به 2"-PR.111.20053-B21-C و 20"-PR-111.20053-B21-C Branch به عنوان Header اشاره کرد. همانگونه که مشاهده می شود، FFW به عنوان آخرین سرچوش Branch در محل اتصال به Header در نظر گرفته شده است.

6-3- در محل اتصال خطوط Above Ground و Under Ground به یکدیگر لازم است که FFW در هر سه جهت در نظر گرفته شود.

در این مورد به عنوان مثال می توان به خطوط سرویس Cold Drain و Hydrocarbon Drain موجود در Unit 111 و 104 Unit اشاره کرد. همانگونه که تصاویر تهیه شده از مدل نشان می دهد، در این نقاط اتصالات فلنジ همواره FW بوده و لازم است که در هر سه جهت FFW قرار گیرد.

7-3- اتصالات فلنژی که به PSV ها منتهی می شوند، حداقل از یک طرف FFW شوند. این موضوع بدلیل شکل خاص Safety Valve ها است. همانگونه که در مدل مشاهده می شود، سطوح فلنژی این Valve ها، برخلاف بسیاری از انواع Valve های دیگر بصورت عمود برهم قرار دارند. لذا در صورتیکه فلنچ های طرفین یک Safety Valve در شاپ کار شده باشند، احتمالاً Align کردن آنها با فلنچ های Safety Valve با مشکل موافق خواهد شد. لذا همانگونه که در N-PR.111.20031-B21-12" (مثال 7) مشاهده می شود، سرجوش شماره 7 به صورت FW در نظر گرفته شده است.

4) Sockolet ها در شاپ کار شوند.

مراحل نصب هر Sockolet شامل Drill کردن Header (سواخ کردن آن بادریل) و سپس جوش دادن Sockolet به موقعیت مذکور است. از آنجا که دریل کردن Header در دربیسیاری موقعیت ها، خصوصاً در ارتفاعات بالا ممکن است با مشکلاتی موافق گردد، بهتر است که Sockolet ها در شاپ کار شوند. شایان ذکر است که این مسئله در مورد Sockolet هایی است که با سایر اجزای اسپول، زاویه Off-set ایجاد نمی کنند. مانند کلیه Sockolet های موجود در N-G.101.10022-F23S-N-26" که در ارتفاع تقریبی پانزده متر از سطح زمین قرار گرفته اند و همانگونه که مشاهده می شود، تماماً جزء اسپول A طراحی گردیده اند.

همچنین در Sheet No. 10 از N-PR.111.10019-D21-18"، کلیه Sockolet ها به جزء یک مورد که زاویه Off-set ایجاد می کند، به عنوان Shop Point (اجزای اسپول P) طراحی گردیده اند.

5) در By-Pass ها و نواحی مشابه حتماً یکی از سرجوش ها FW در نظر گرفته شود.

همانگونه که در Sheet No. 1 از C-PR.111.20003-B21-20" (مثال 3) مشاهده می شود، یک 2" Branch از Header مربوطه خارج شده و مجدداً به آن منتهی می شود. در این موارد تعدادی Valve با اتصالات فلنژی به صورت پی در پی قرار می گیرند و چنانچه سرجوش های این نواحی تماماً در شاپ کار شوند Align کردن هر Valve با فلنچ های مربوطه با مشکل موافق خواهد شد. لذا همانگونه که مشاهده می شود سرجوش های 13 و 16 به صورت FW در نظر گرفته شده اند.

3) از Sheet No. 3 از D21-B-PR.111.10036 نیز با وجودی که By-Pass نیست، وضعیتی مشابه مثال قبل دارد و همانگونه که مشاهده می شود به منظور سهولت نصب، سرجوش های A و B به صورت FW در نظر گرفته شده اند.

6) Special Item ها، حداقل از یک طرف FW شوند.

Special Item ها اجزایی از خط هستند که ماهیت آنها به درستی مشخص نیست. دو مورد از این Item ها در Sheet No. 5 از مثال شش (G.101.10022-F23S-N) مشاهده می شود که احتمالاً مربوط به دومورد است. همواره لازم است که در اتصالات Special Item ها، حداقل از یک طرف FW شود. لذا همانطور که مشاهده می شود، سرجوش های 62، 63 و 64 به صورت FW درنظر گرفته شده اند. در این مورد به عنوان مثالی دیگر ، می توان به مثال نه (PR.111.10064-D21-N) اشاره کرد که یکی از CSC Valve های آن در Bill Of Material Component می باشد، به صورت FW درنظر گرفته شده است.

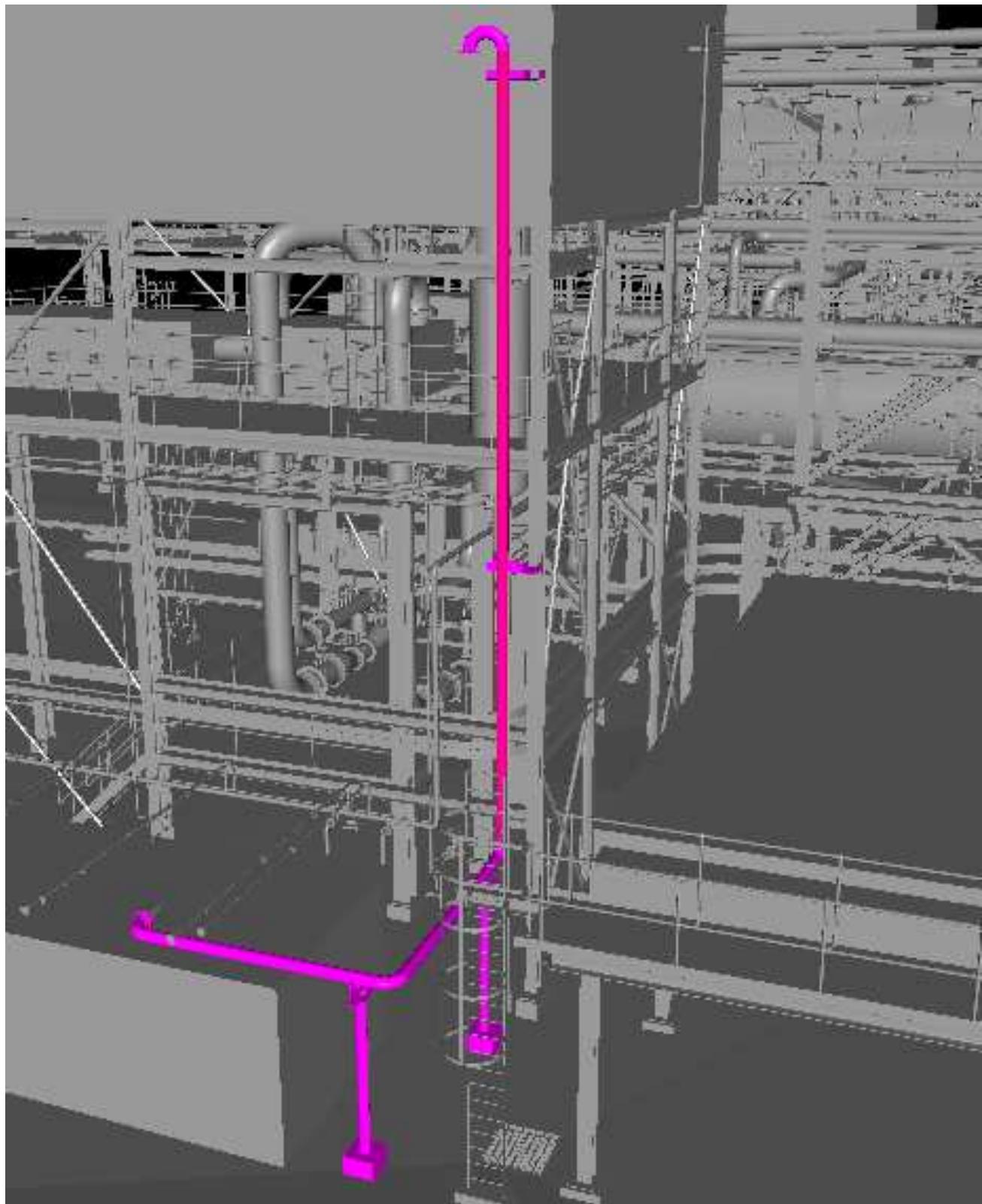
7) بخش انتهای خطوط سرویس ATM به صورت یک اسپول در شاپ ساخته شود.

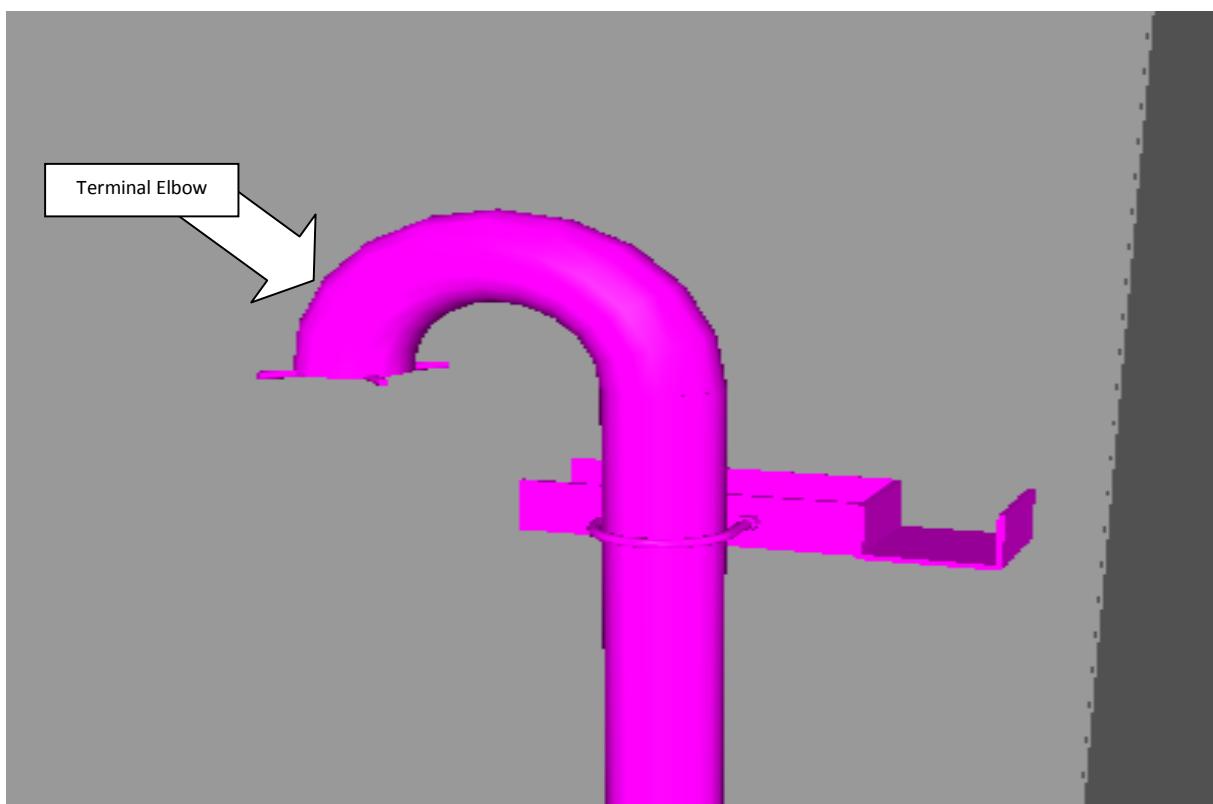
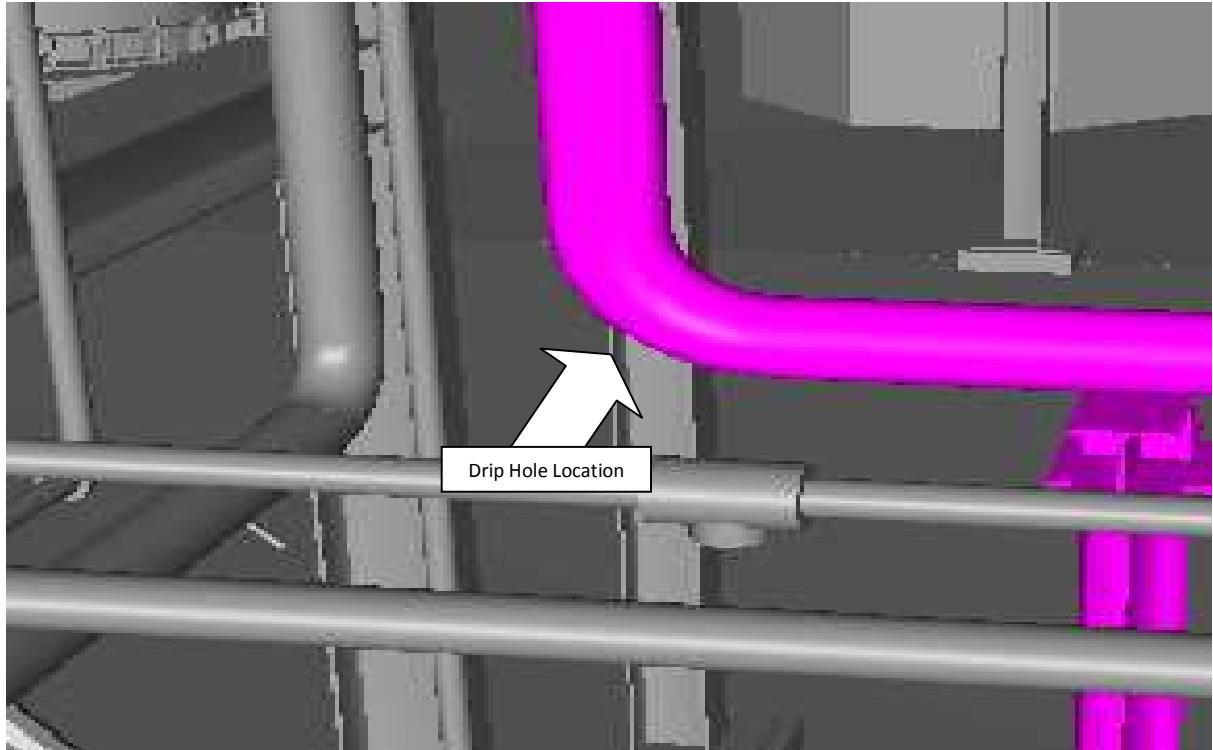
همانگونه که تصاویر تهیه شده از مدل نشان می دهد، خطوط با سرویس ATM، خطوطی هستند که به عنوان Vent، بطور مستقیم به اتمسفر ارتباط دارند. بهتر است برش Elbow انتهایی و نیز تعابیه Drip Hole در این خطوط به طور کامل در شاپ انجام گیرد. به این مفهوم که لازم است بخش انتهایی این خطوط (از تابیه Drip Hole به بعد) به طور کامل در شاپ ساخته شود.

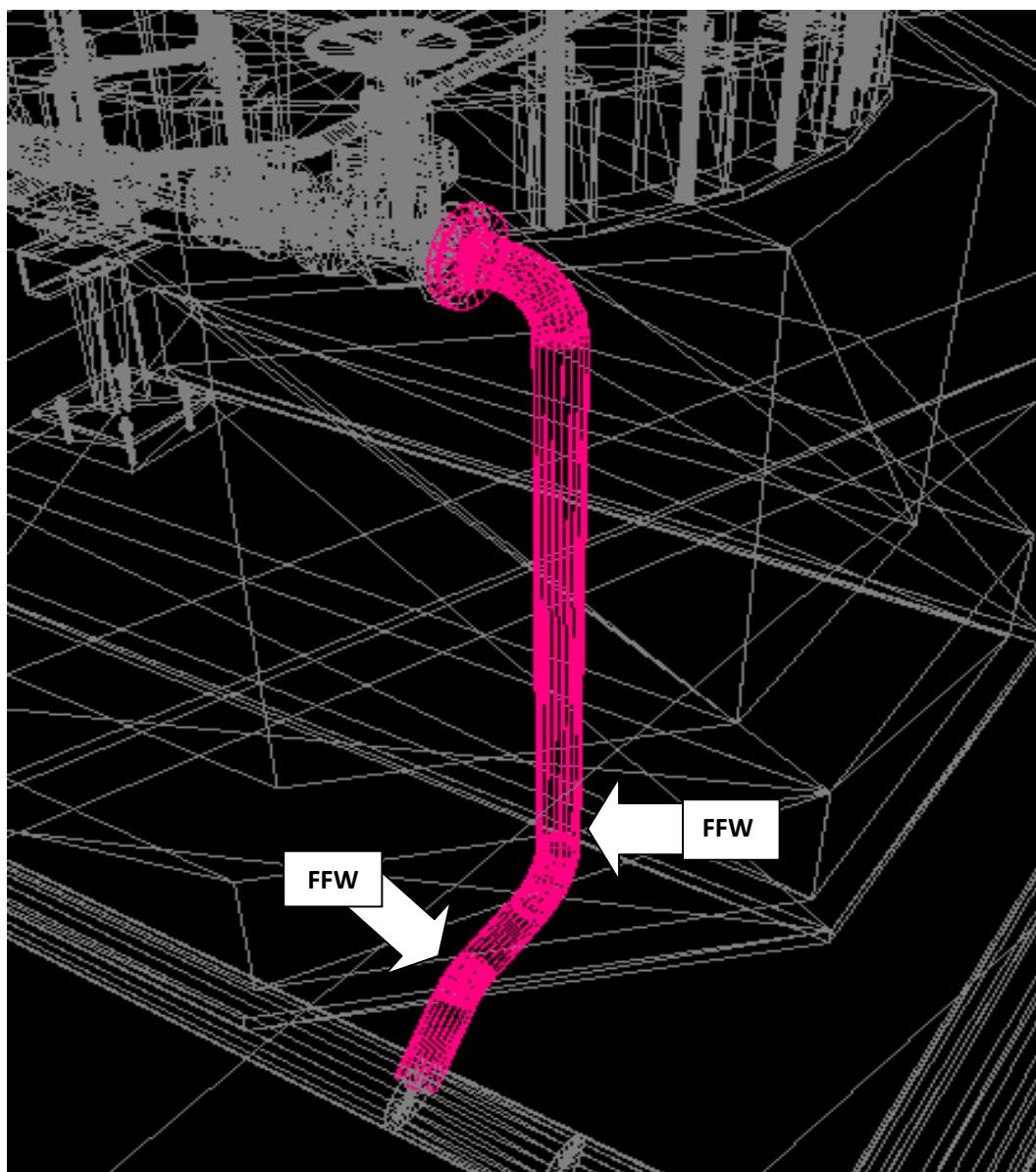
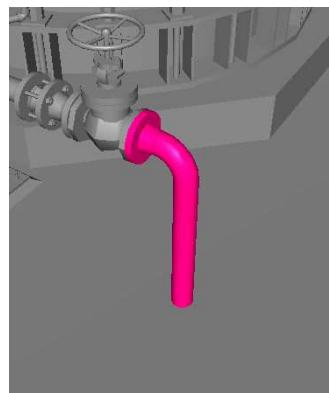
احتراماً یادآور می شود موقعیت این خطوط به گونه ای است که نصب اسپول مذکور با هیچگونه مشکلی مواجه نخواهد شد.

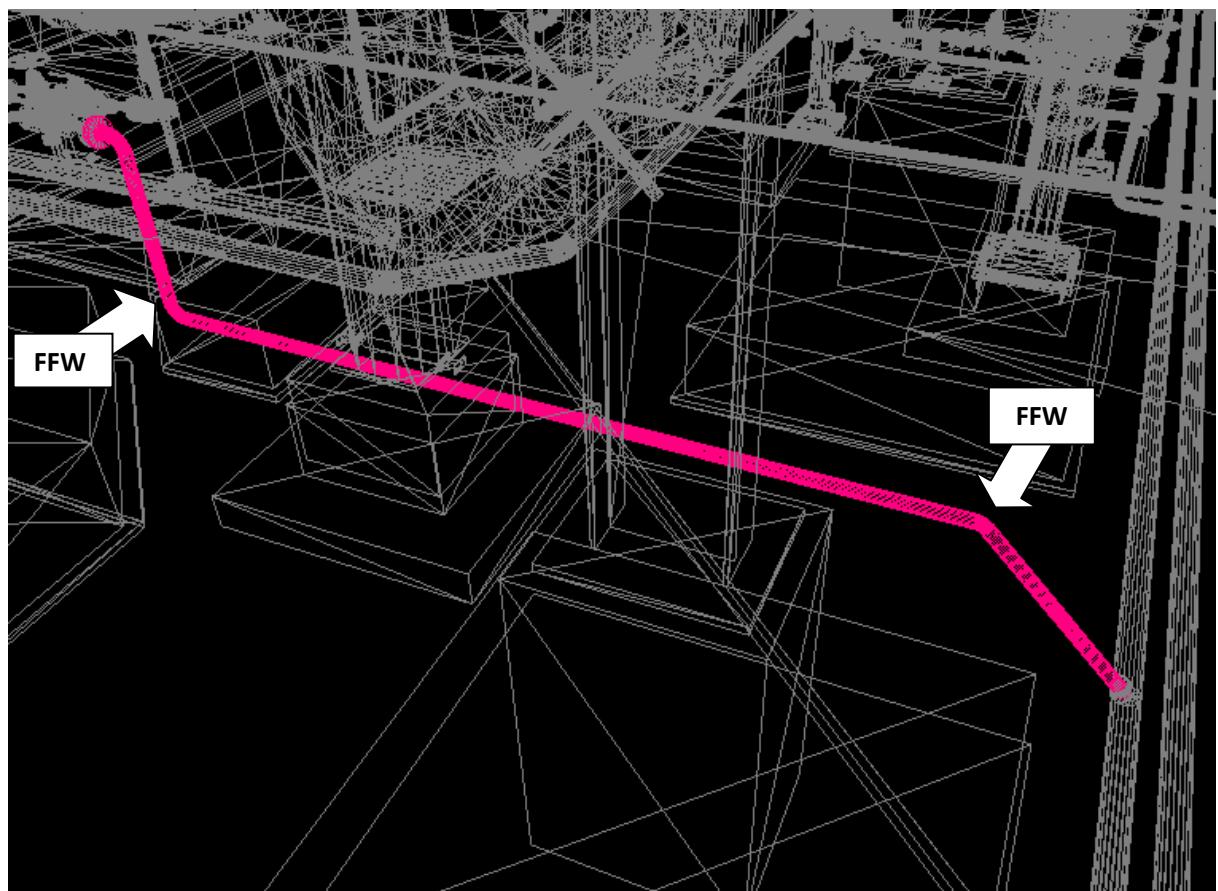
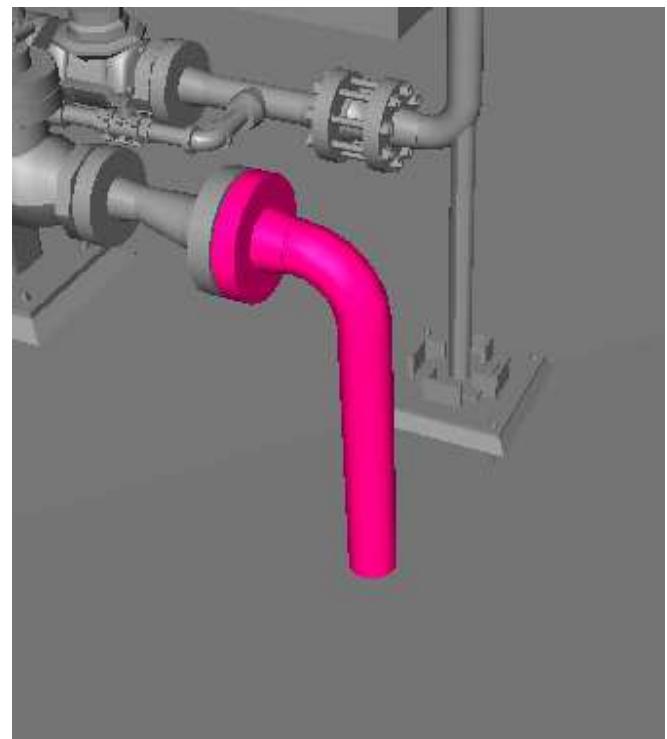
تصاویر و مدارک

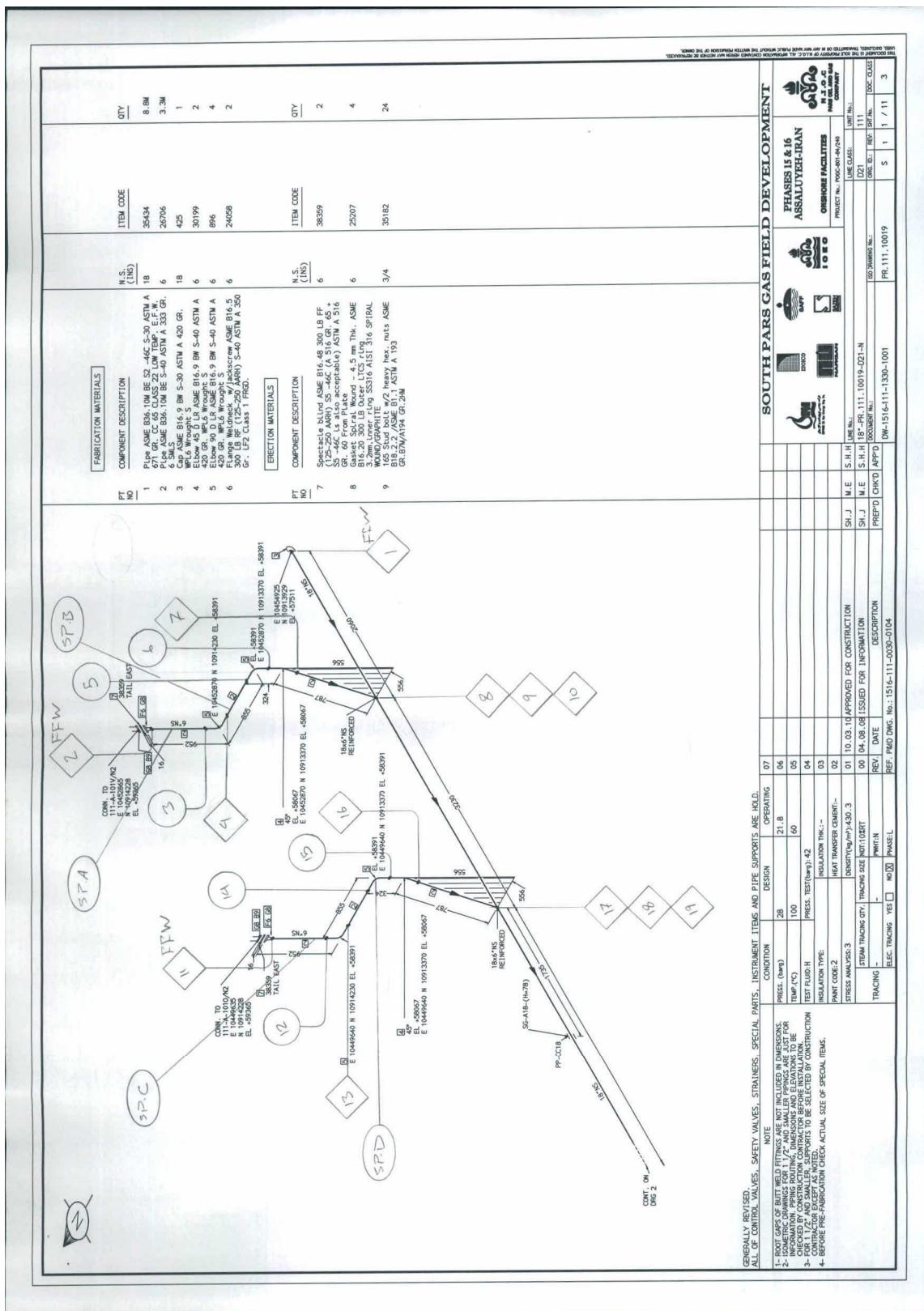
پیوست

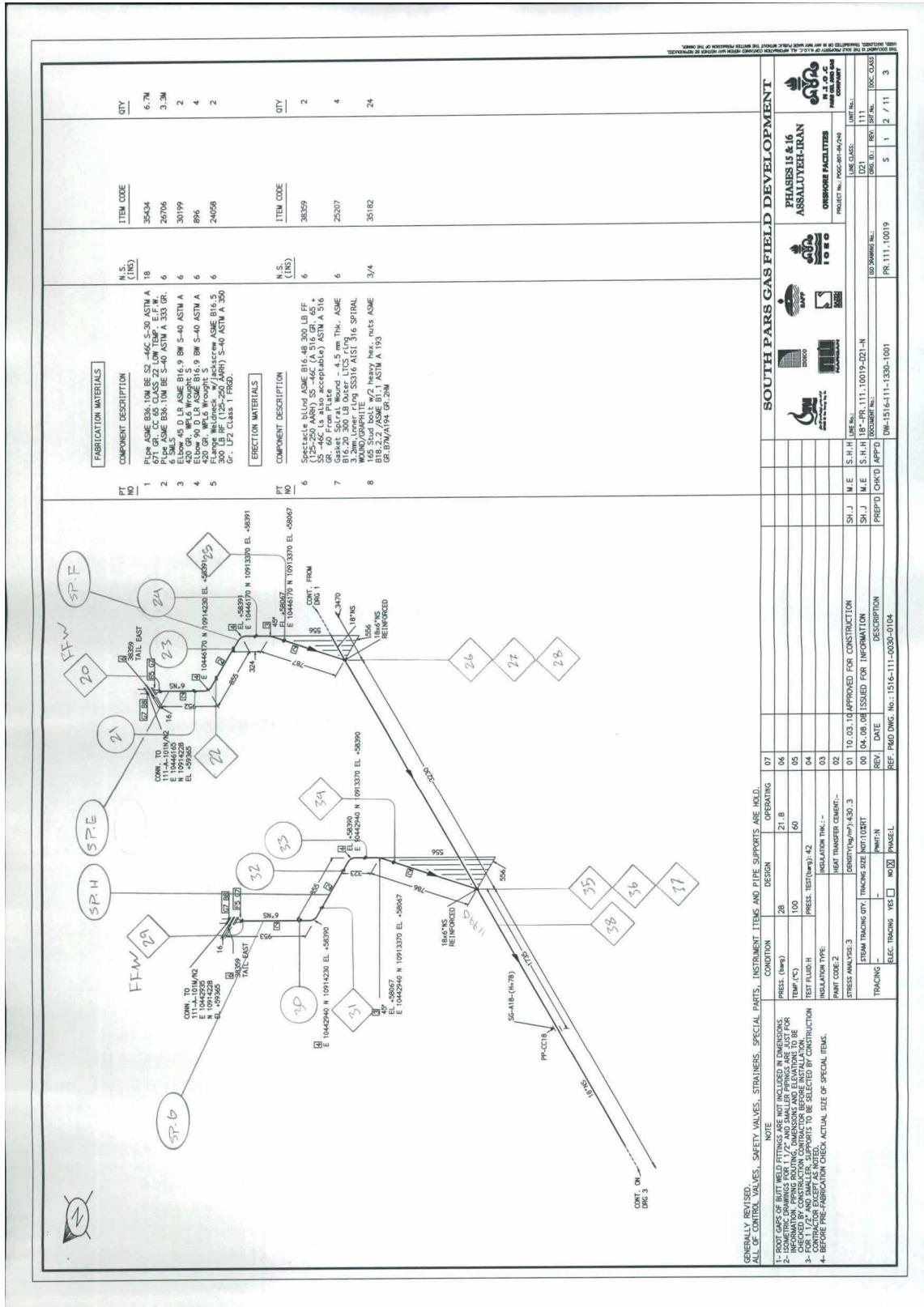

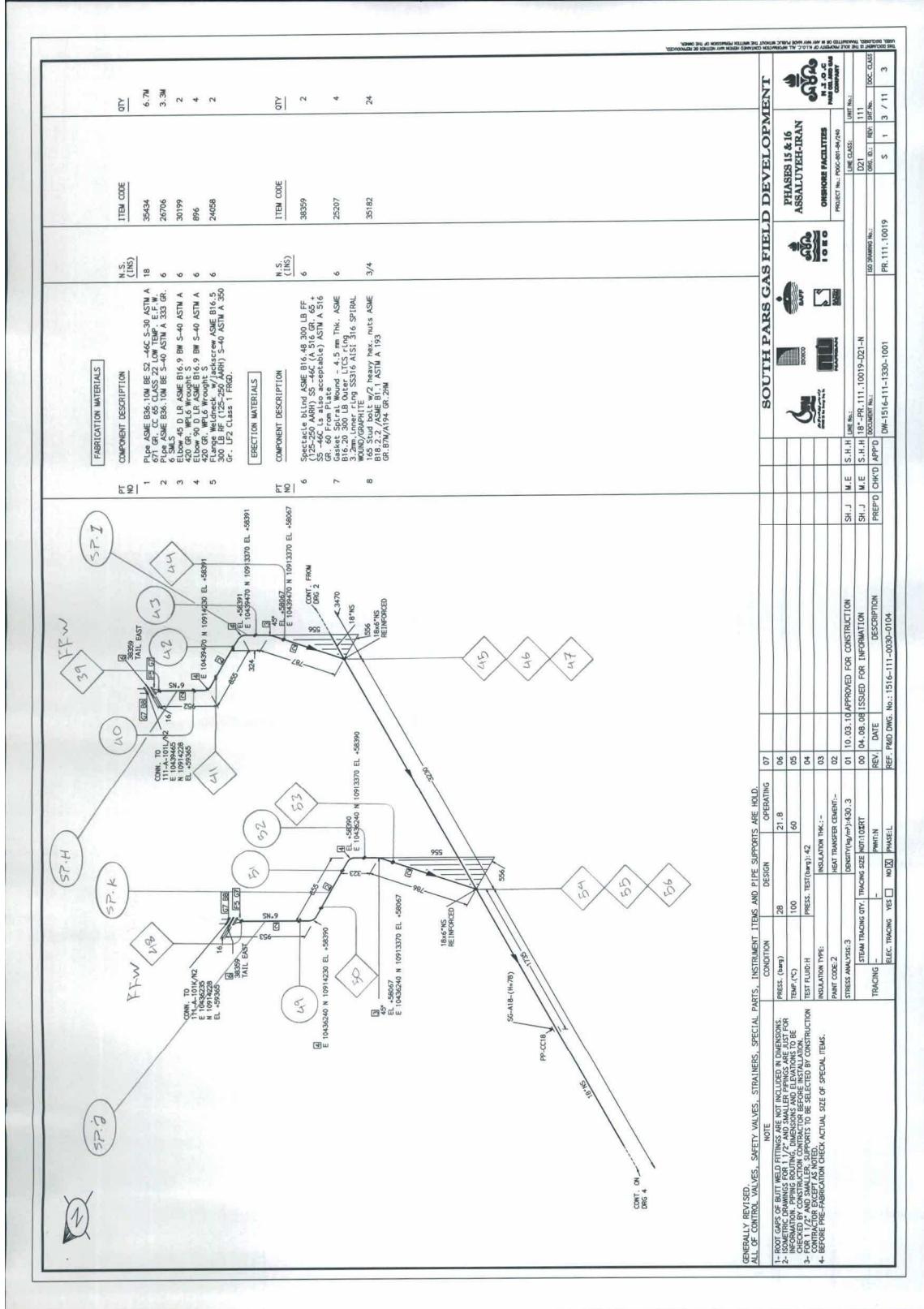

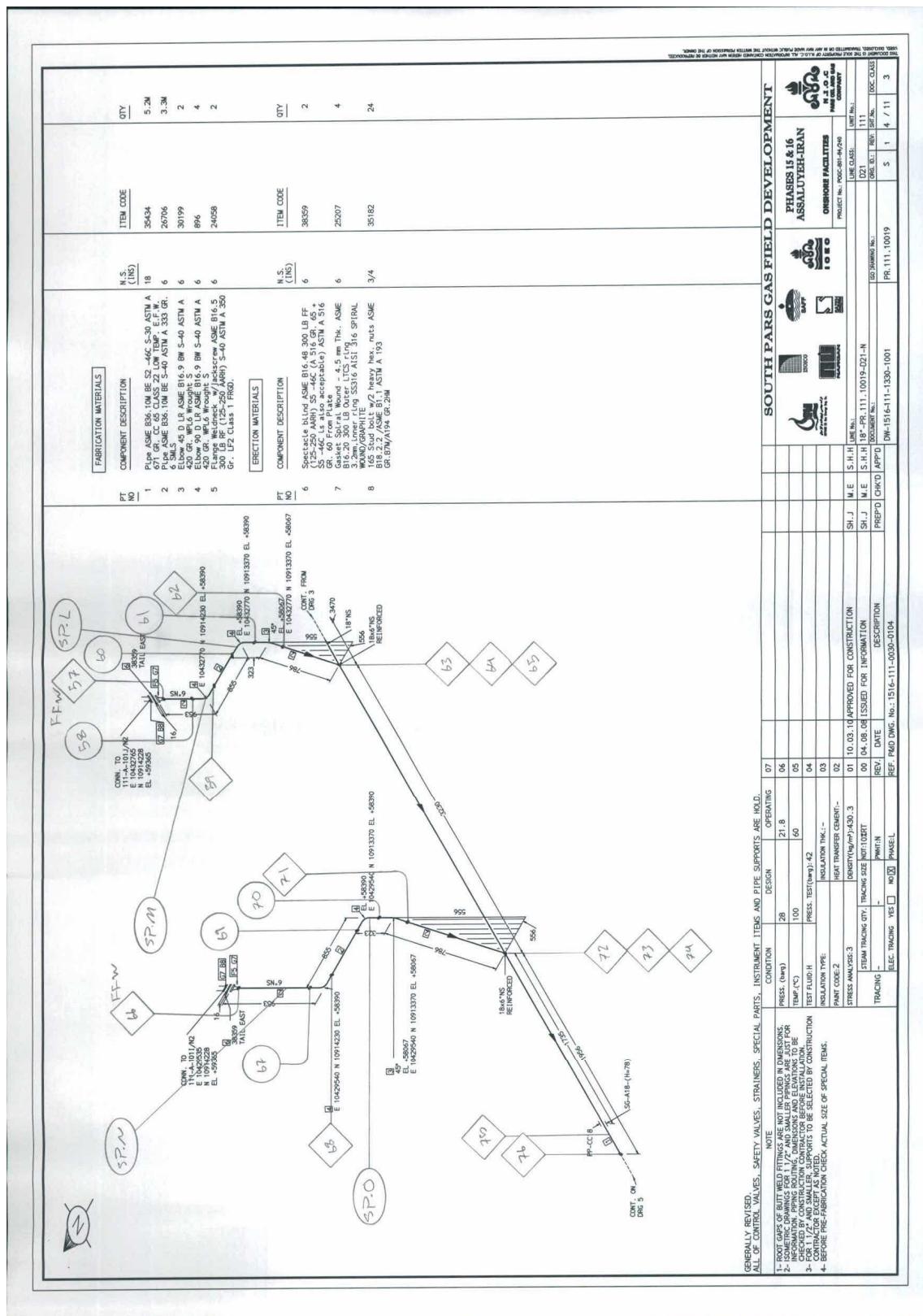

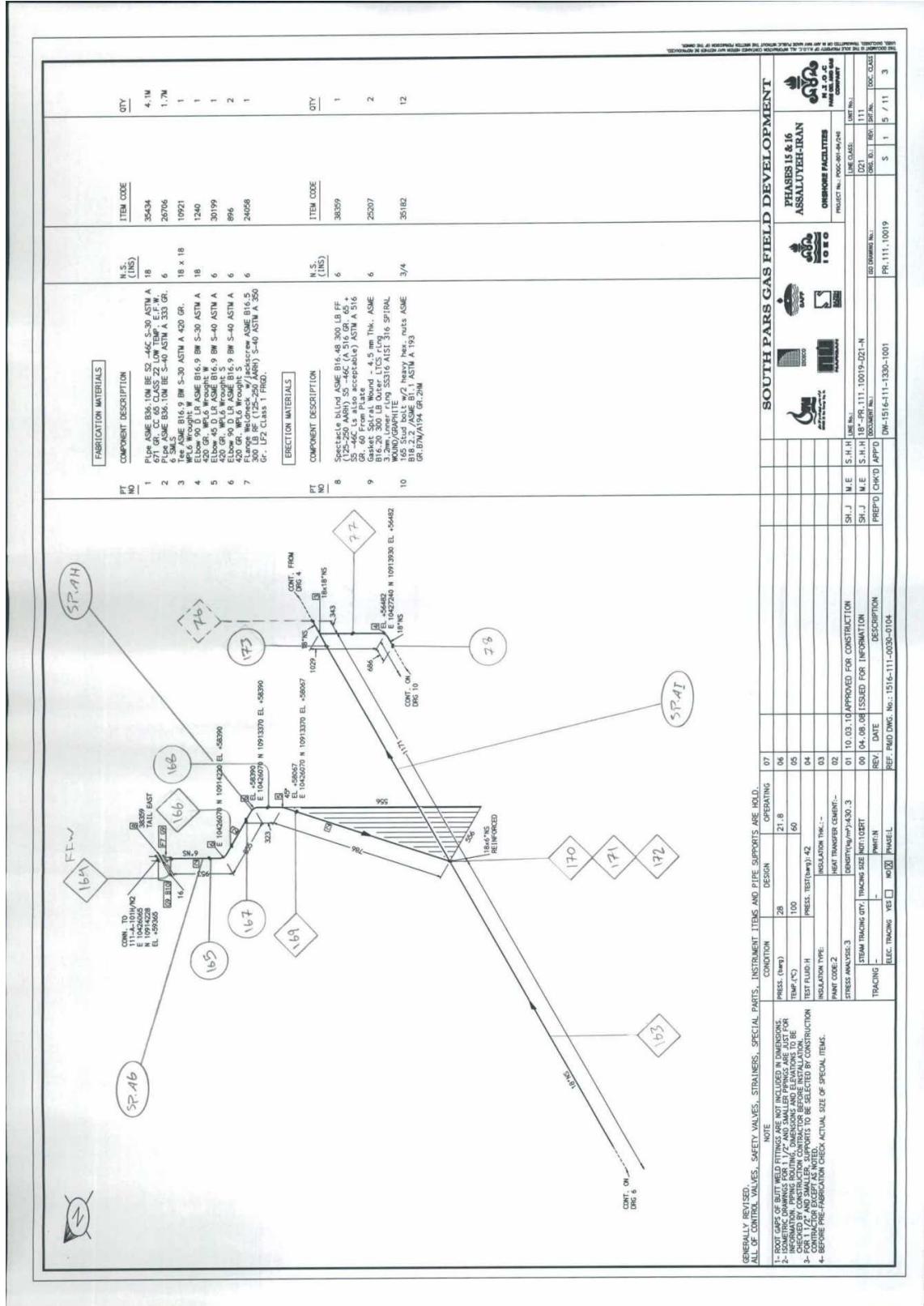

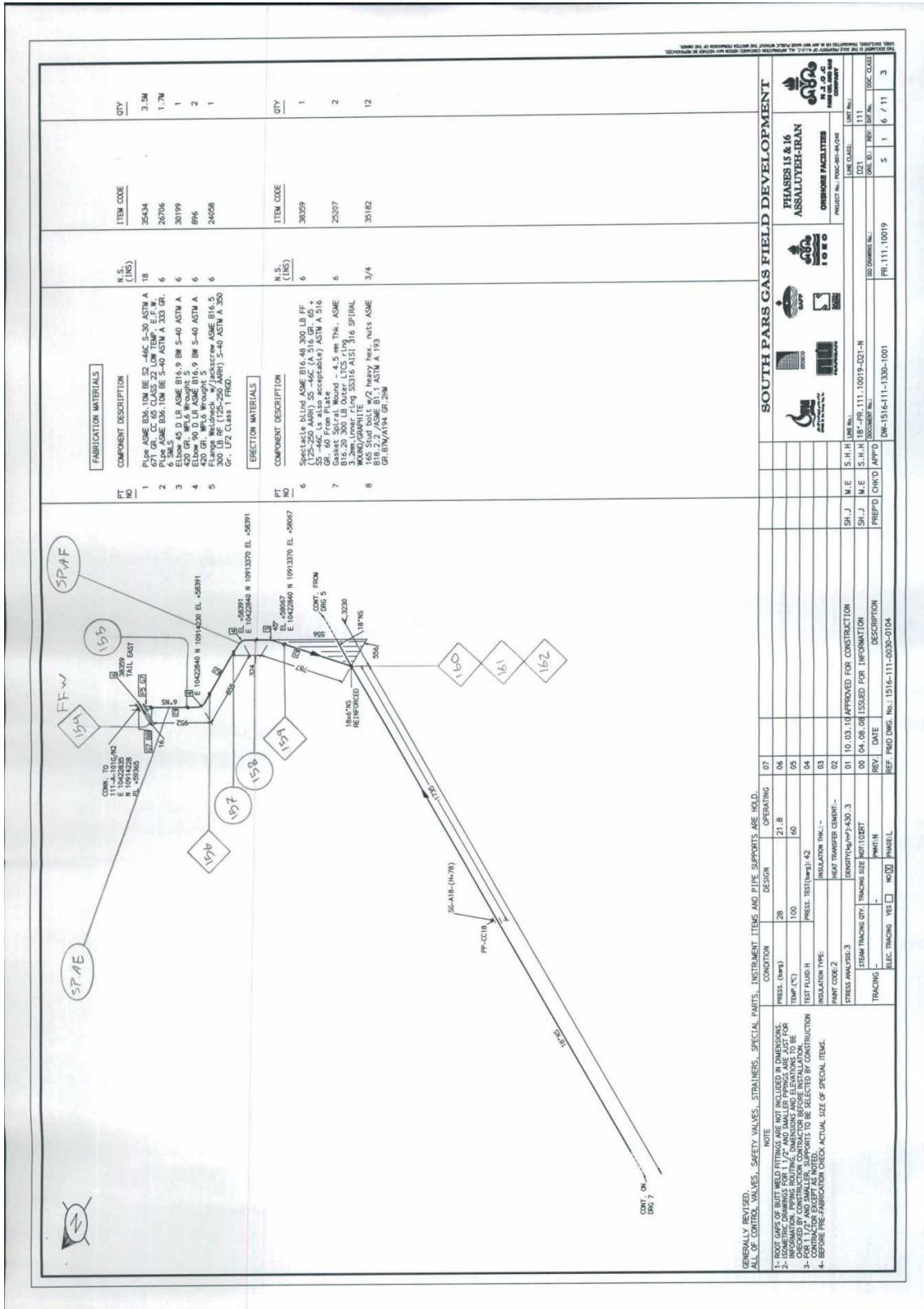

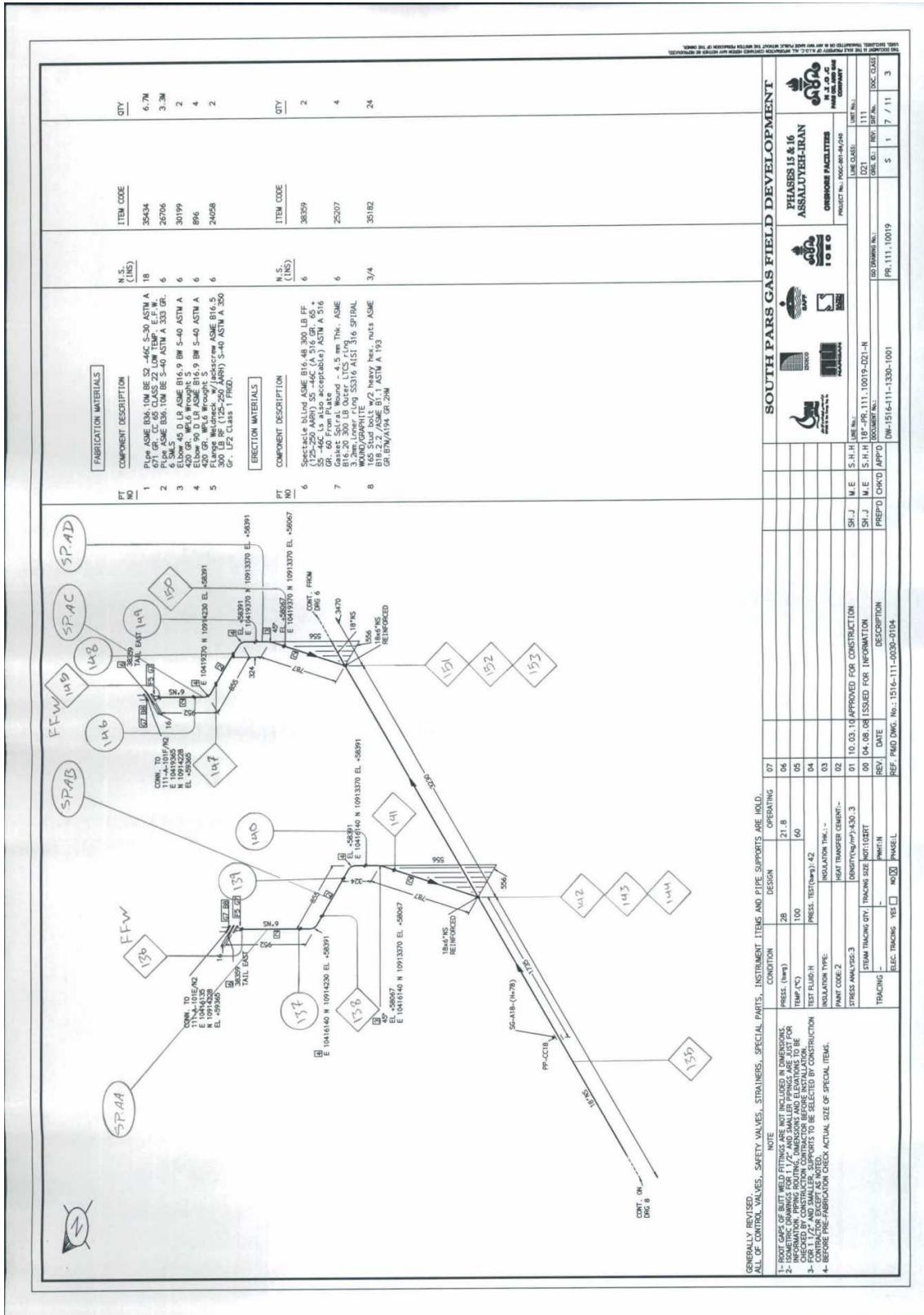

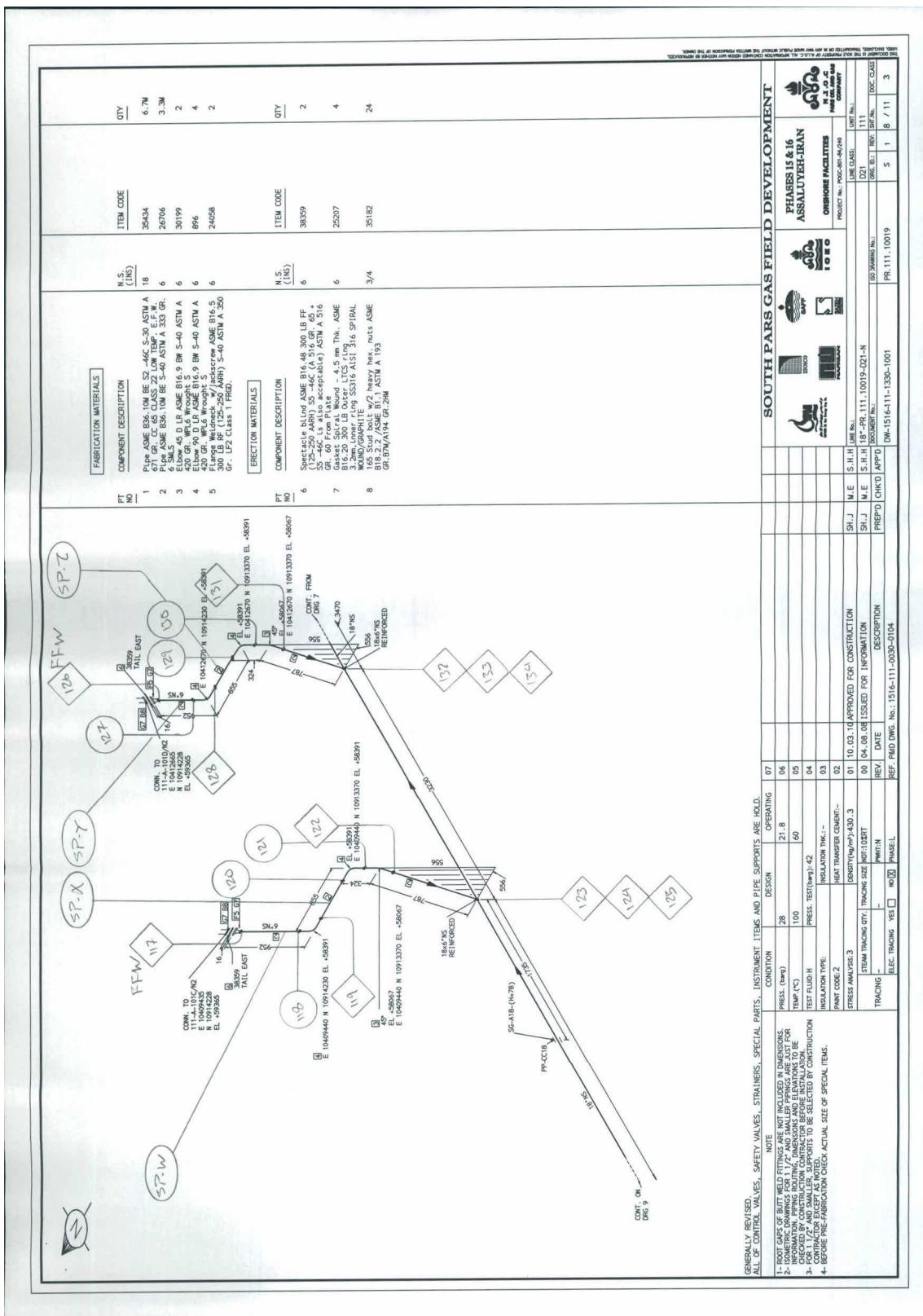

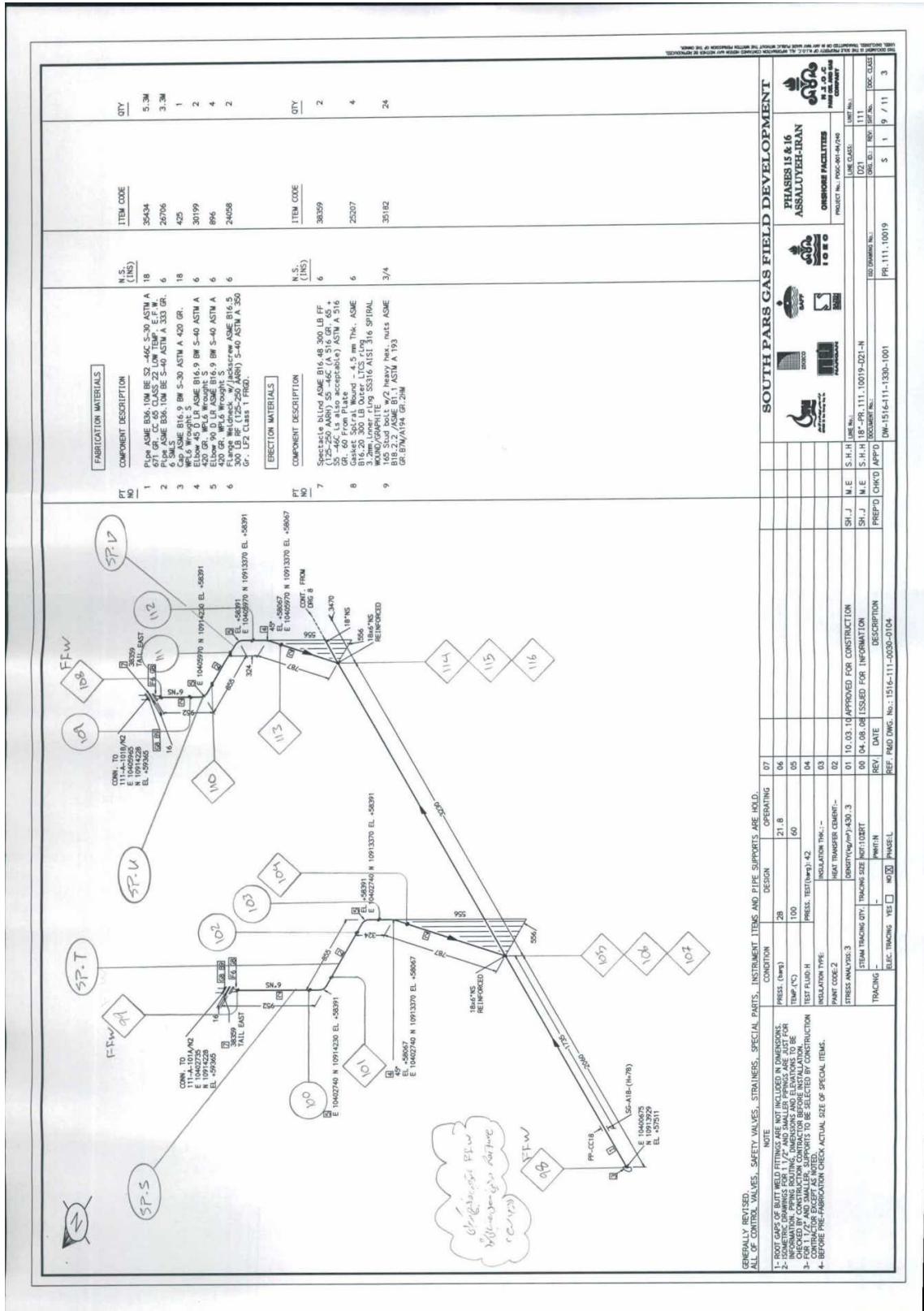

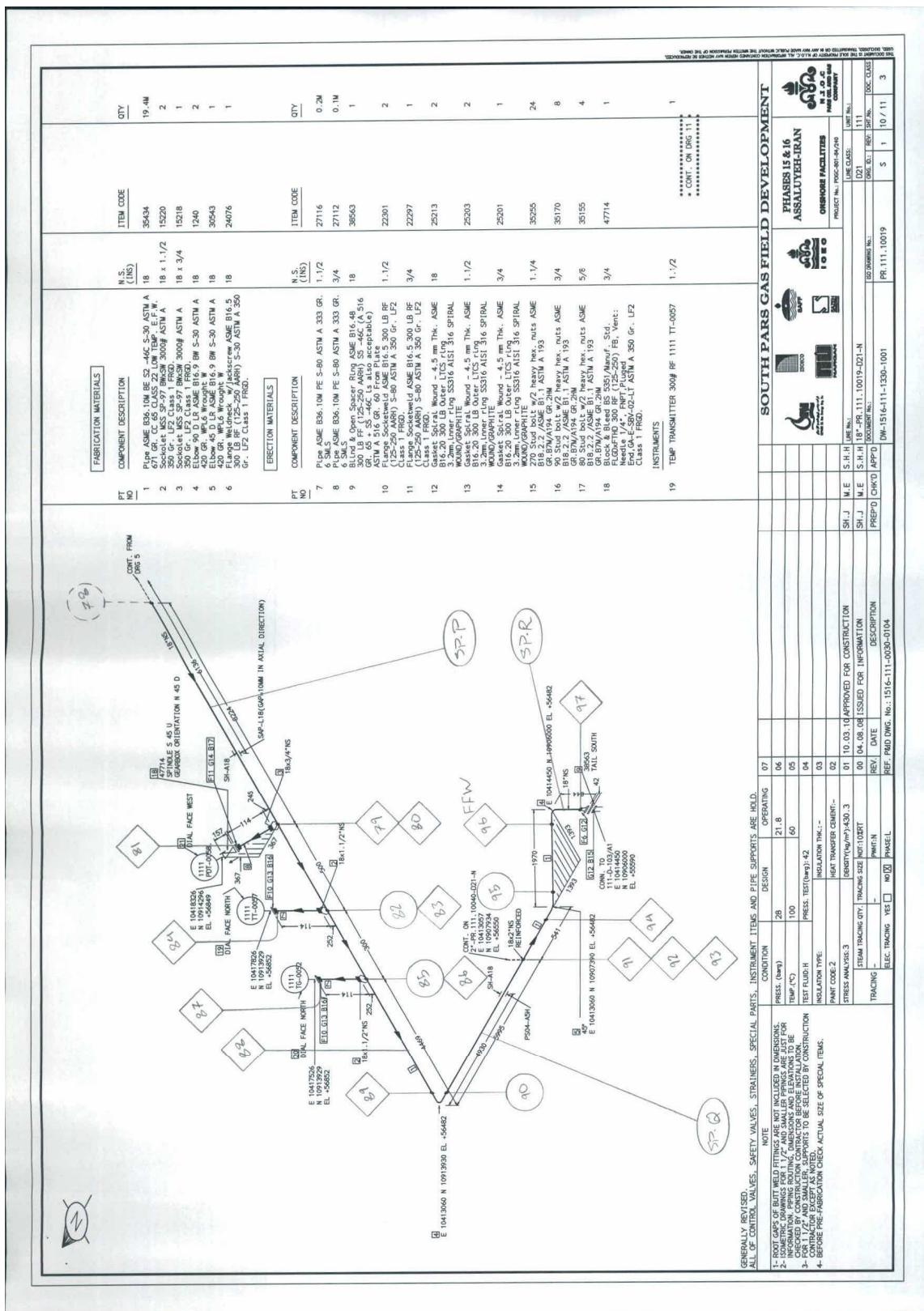

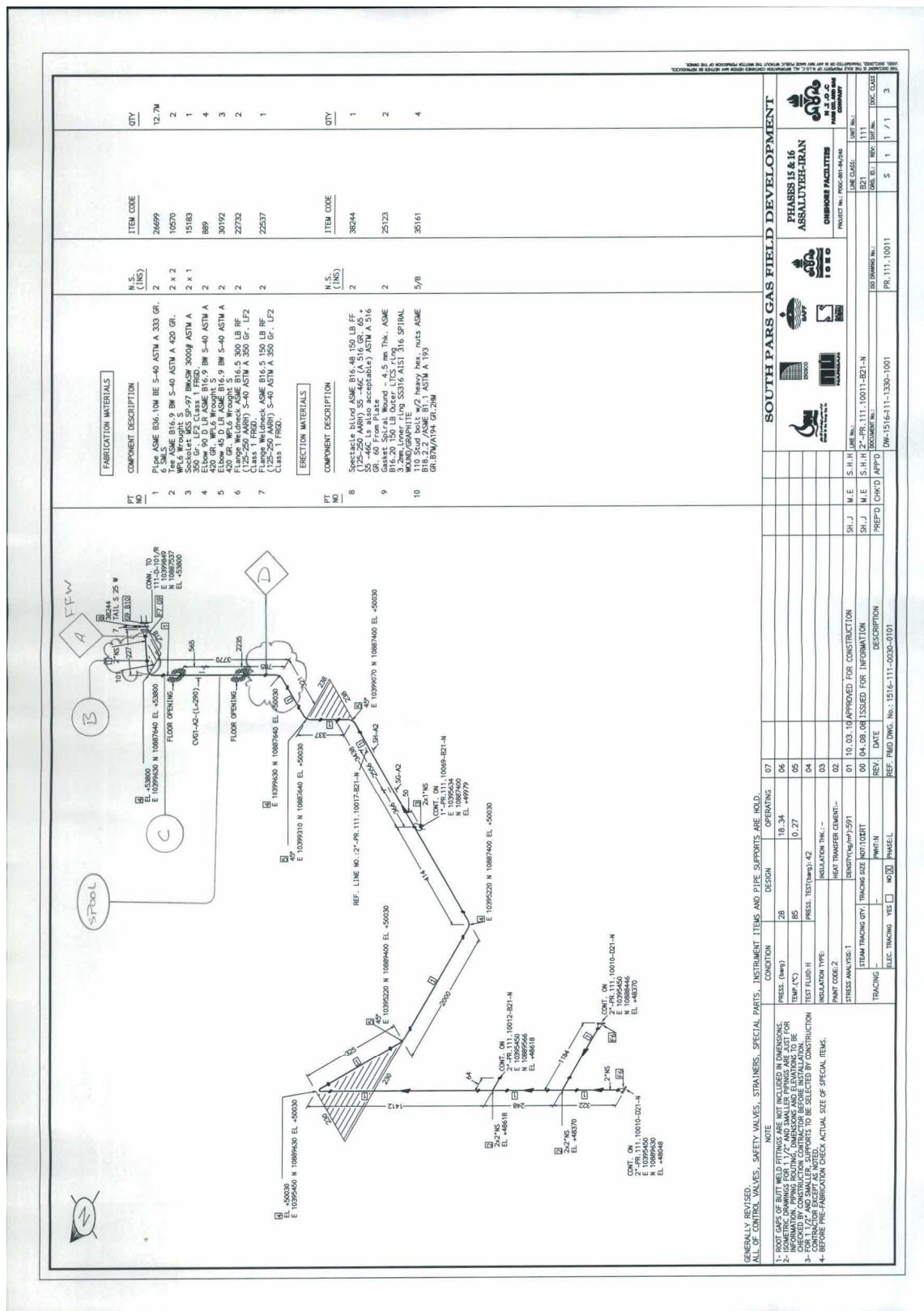

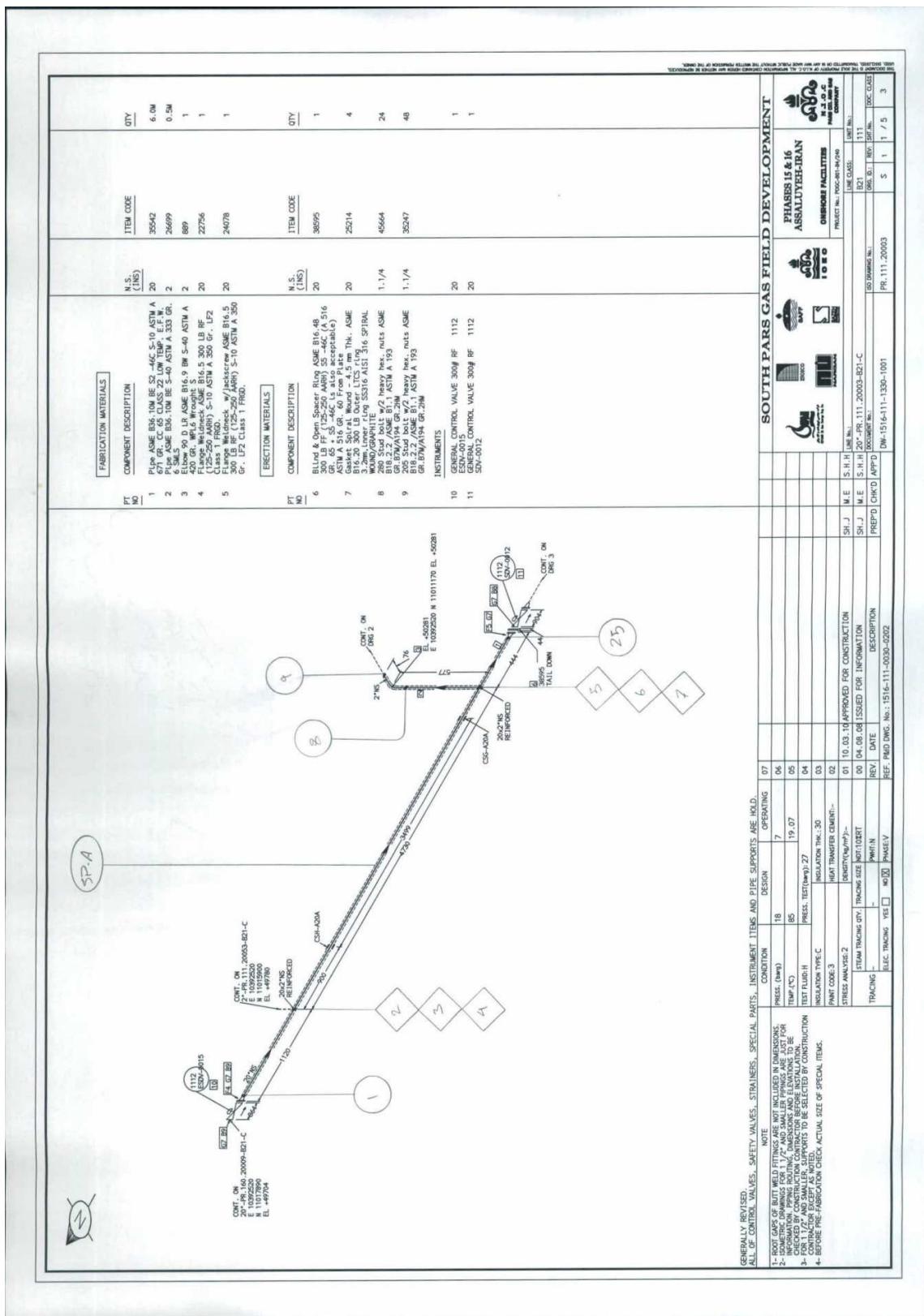

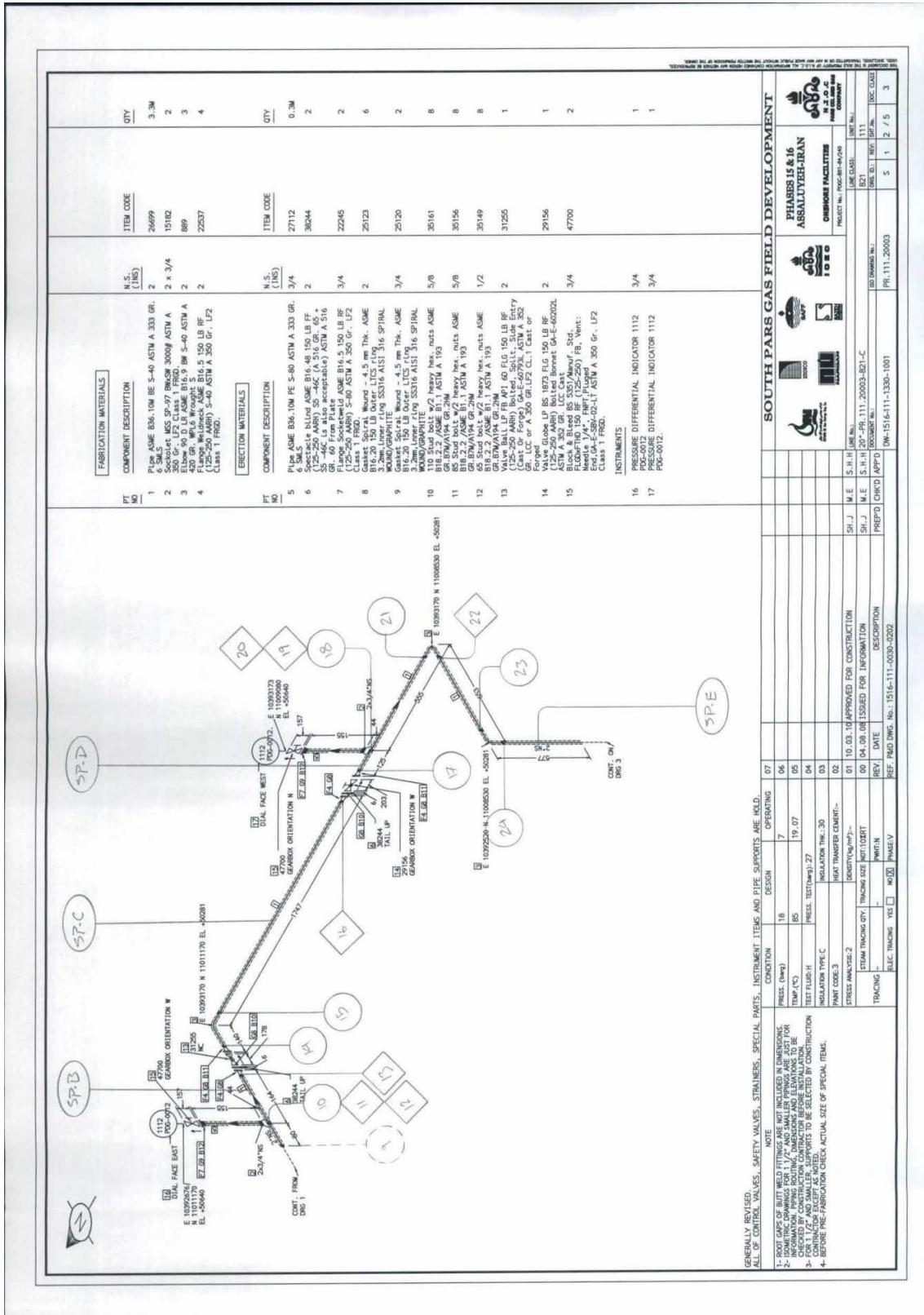

20 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

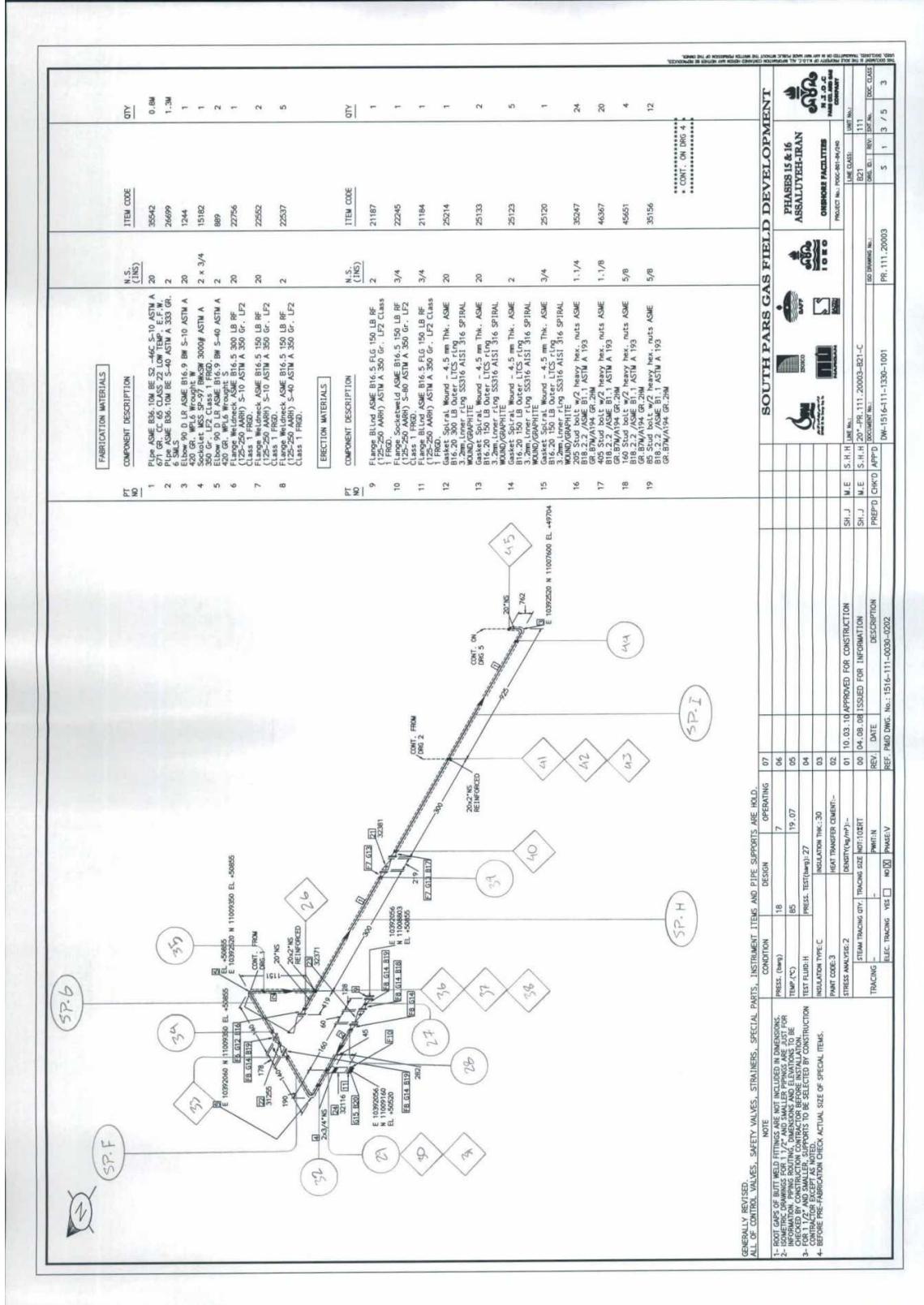
M. Ajvand

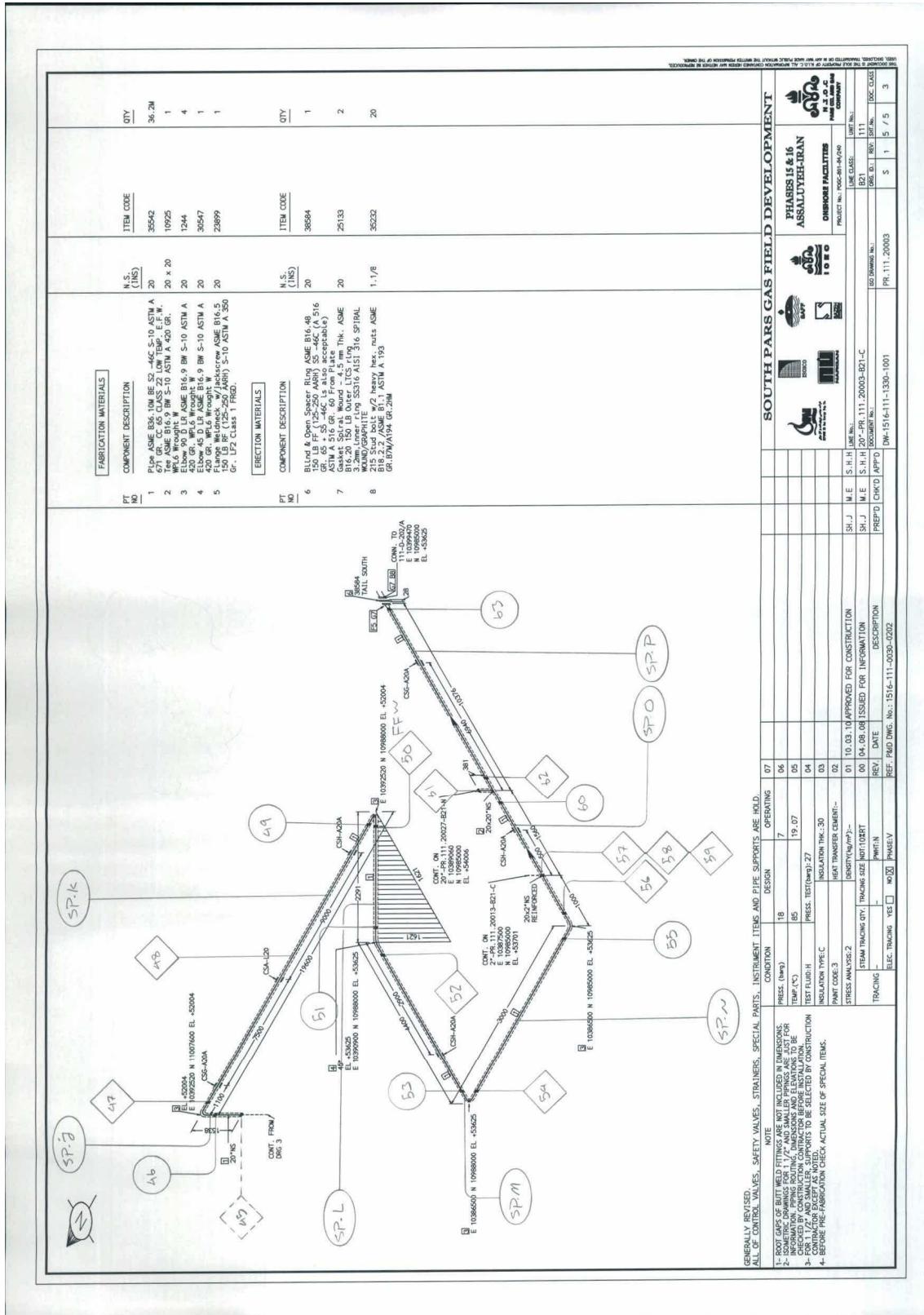

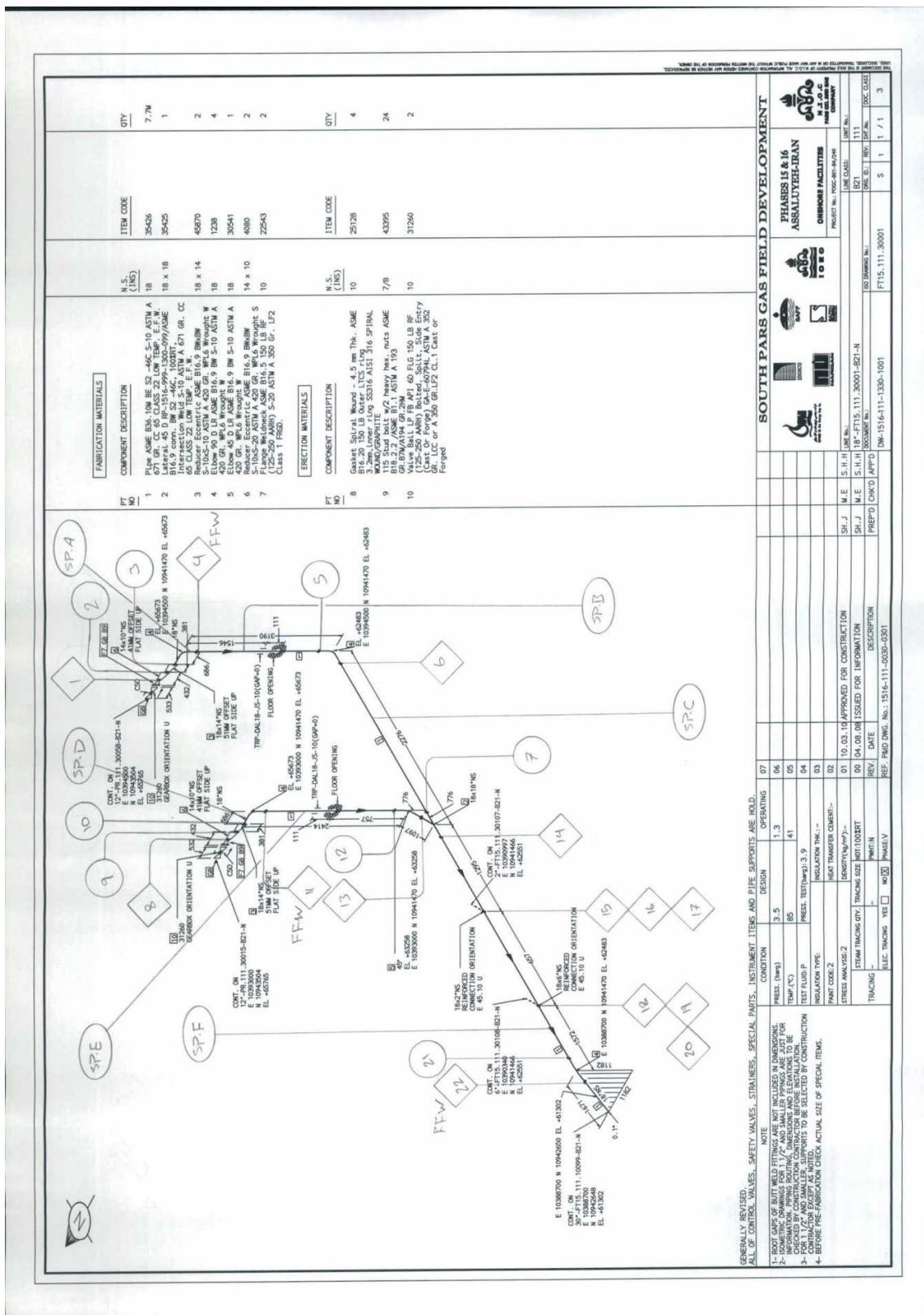

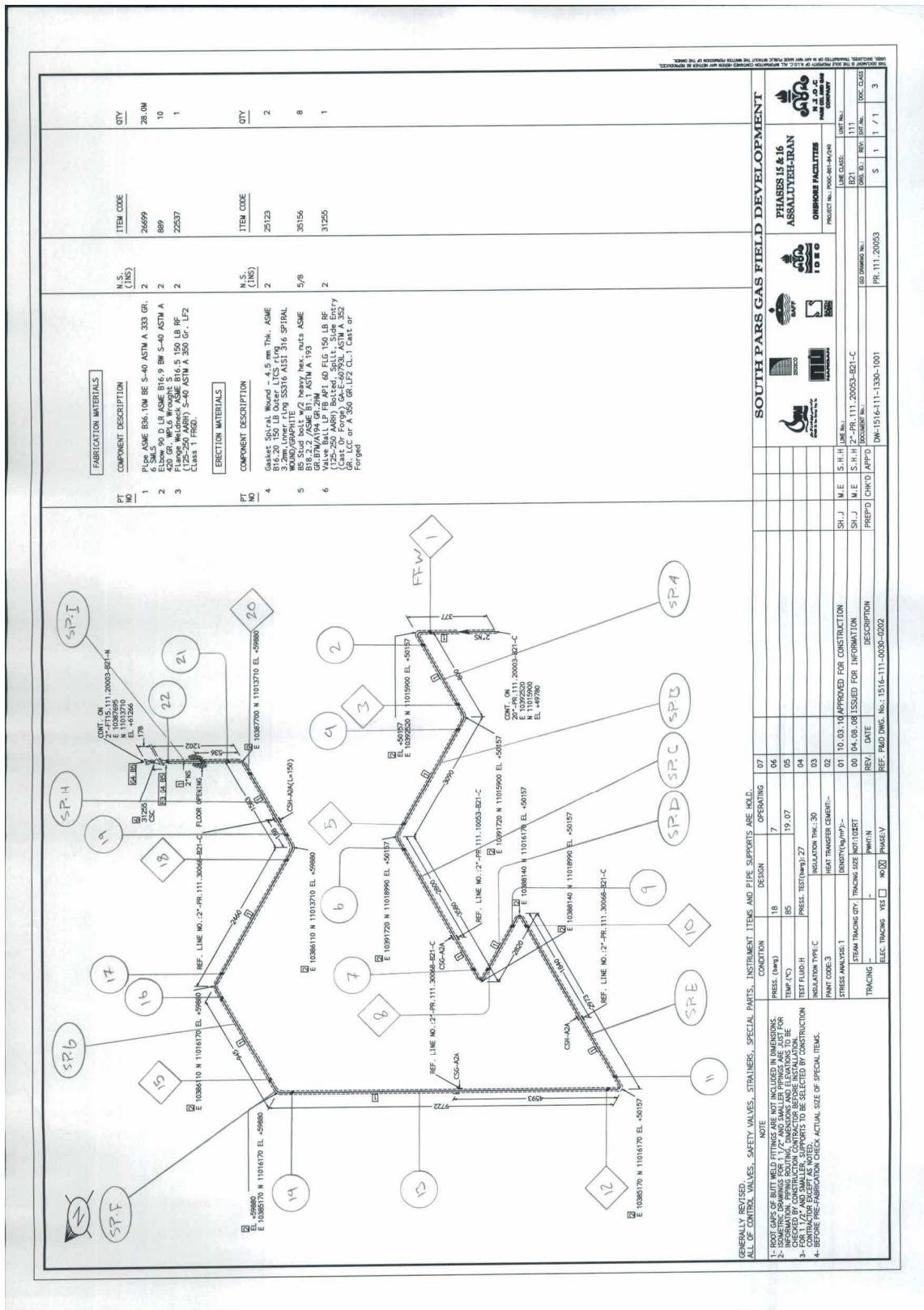
23 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

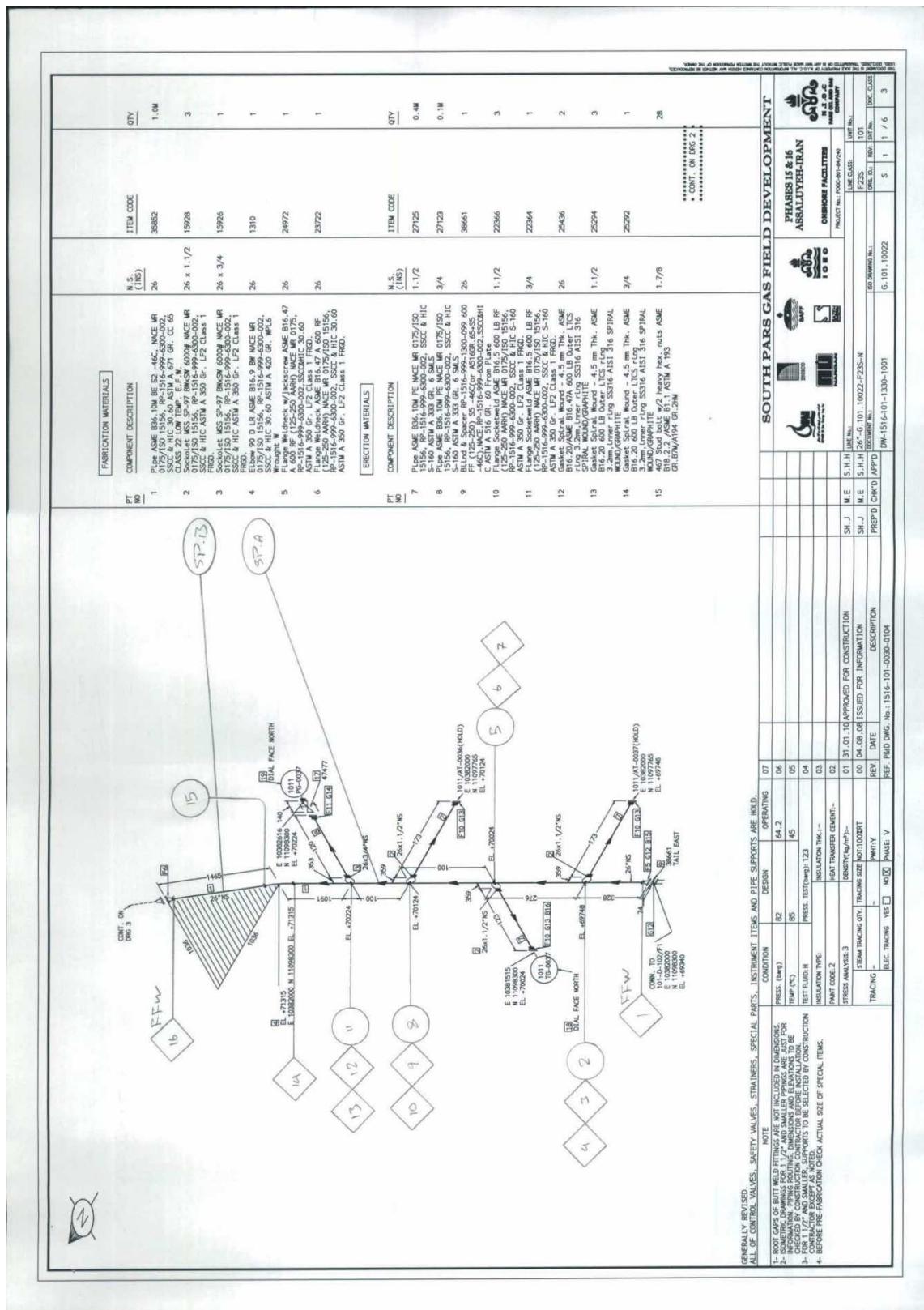

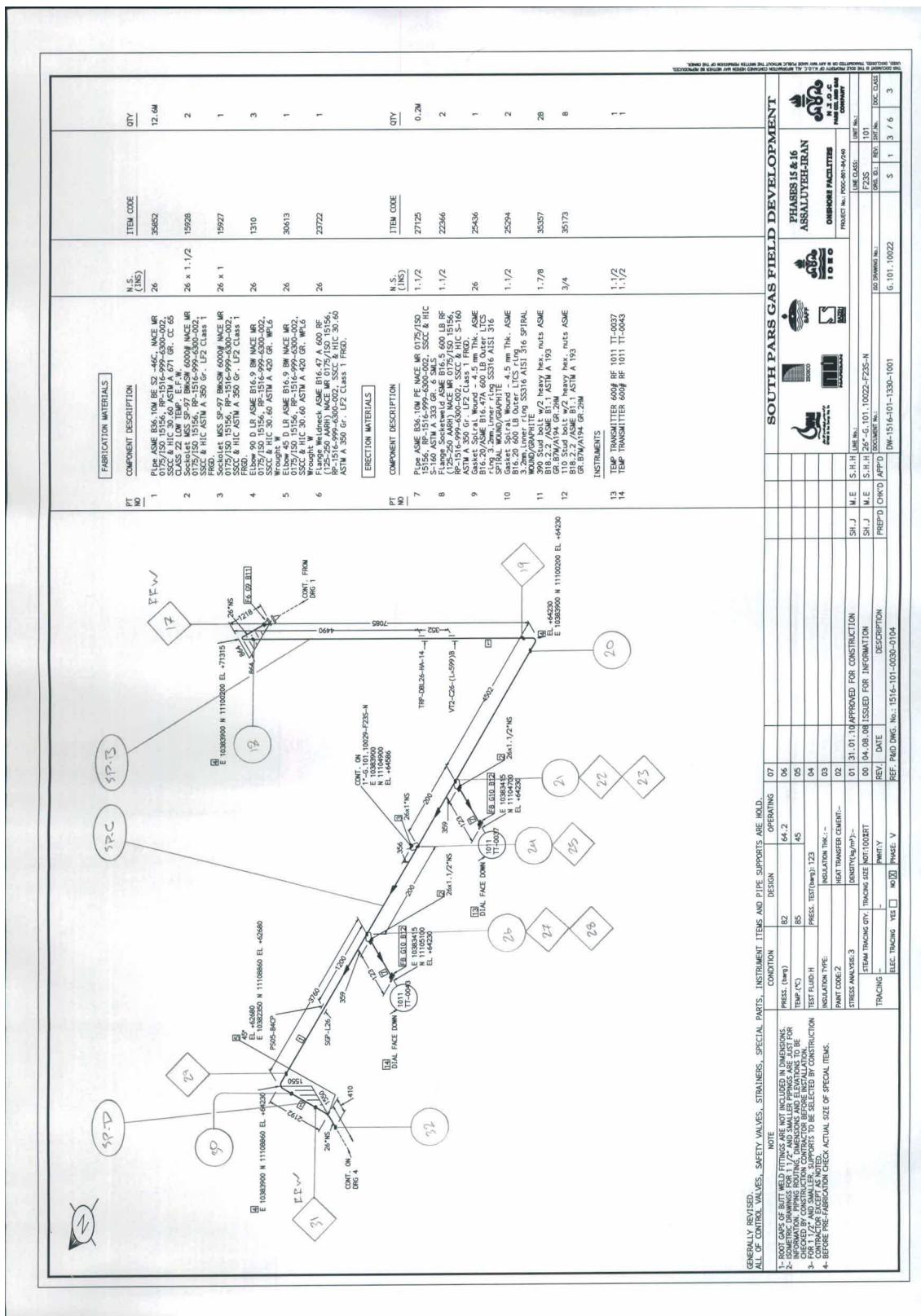

GENERALLY REVISED. ALL OF CONTROL VALVES, SAFETY VALVES, STRAINERS, SPECIAL PARTS, INSTRUMENT ITEMS AND PIPE SUPPORTS ARE HOLD.

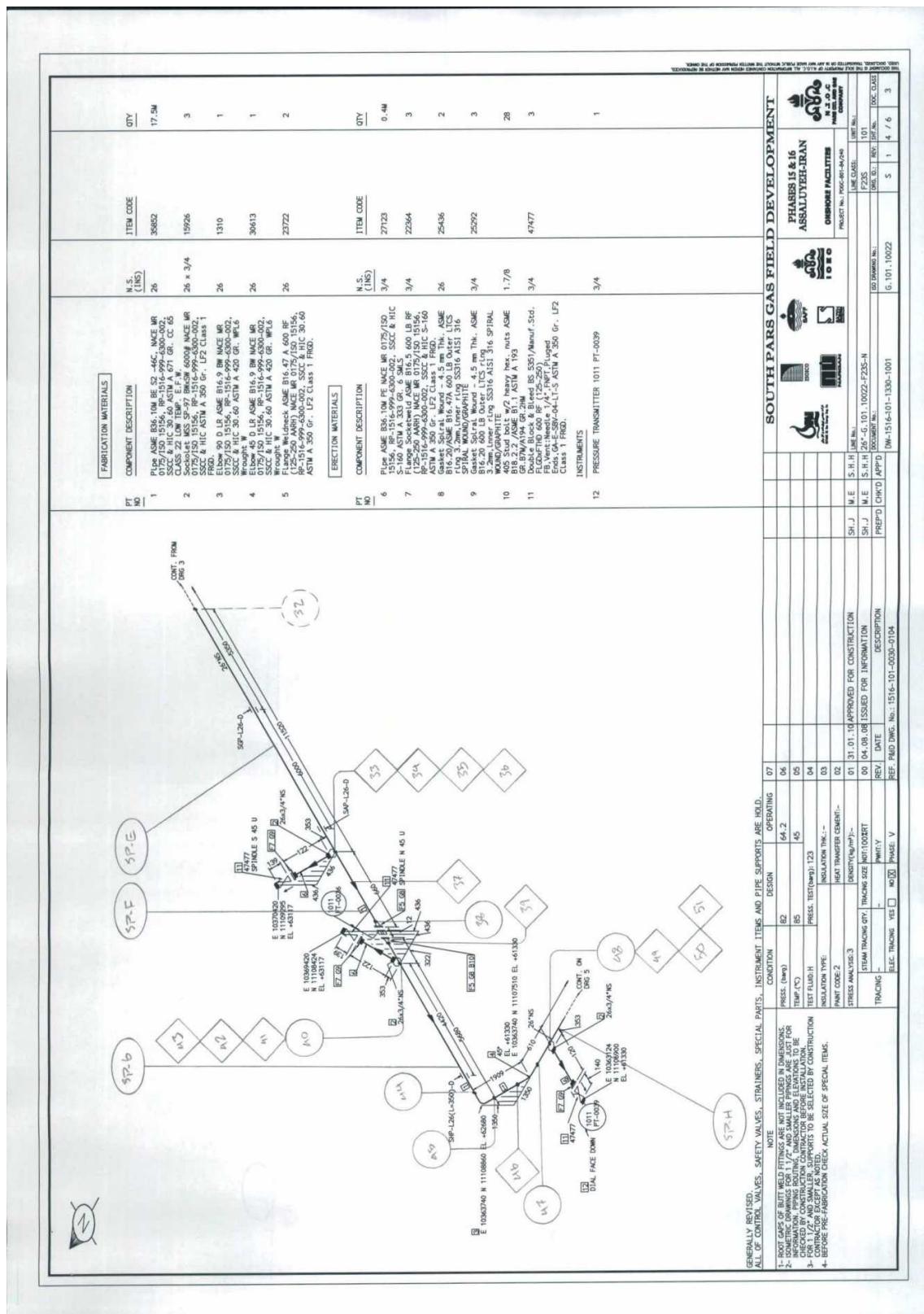

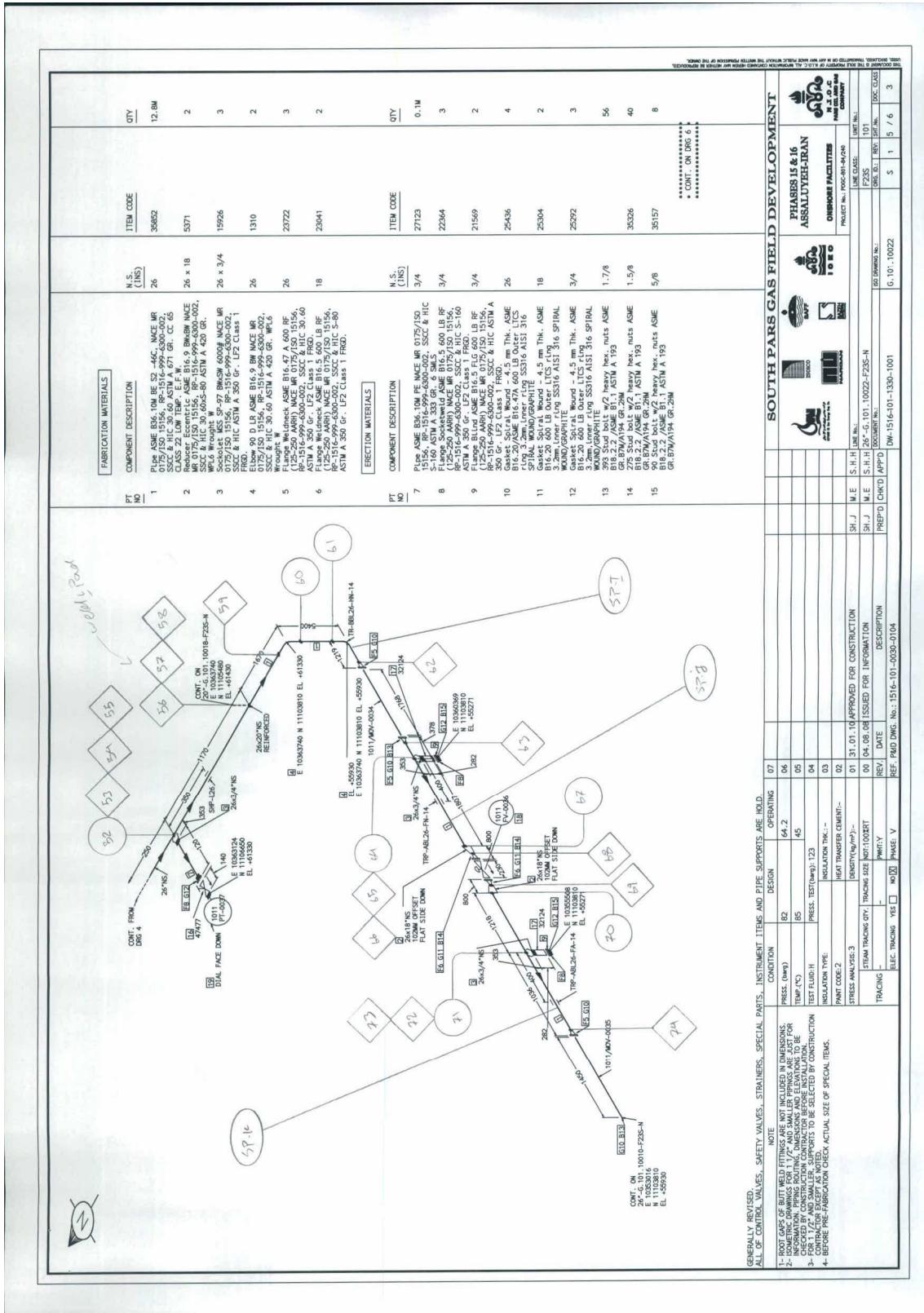
28 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

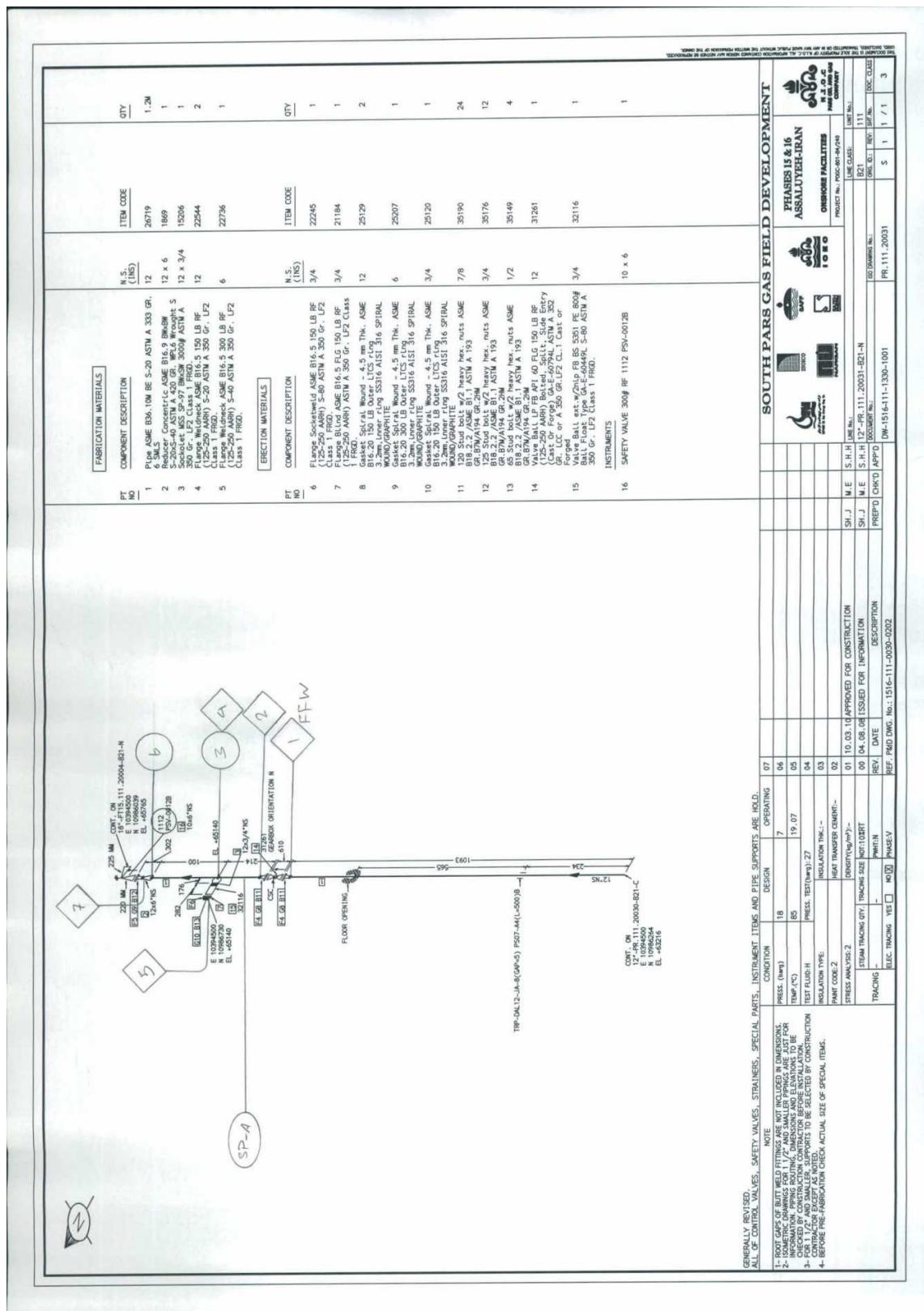
29 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

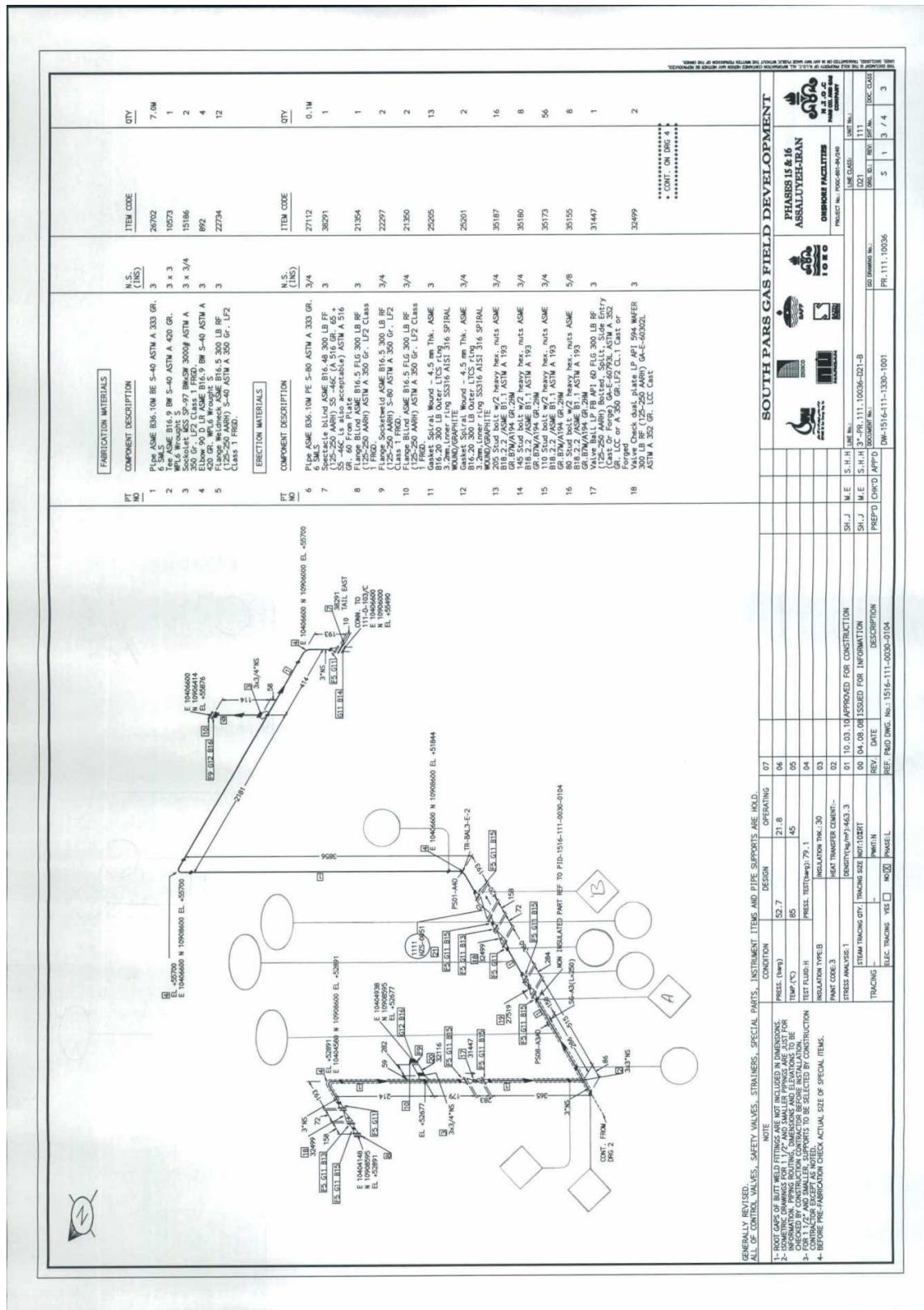
30 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

31 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

32 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

33 SPOOL GENERATING IN GAS PROJECTS

